Թիւ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 36 — 14/26 ՄԱՐՏ 1898 — 4 ԶԻԼԳԱՏԷ 1315 — ՇԱԲԱԹ

در علیده غلاطه (ماسیس) غزتهسی ادارهخانهسنه

Նամակ կամ որ եւ իցէ գրութիւն պէտք է ուղղել
ՄԱՍԻՍ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
Կ. ՊՈԼԻՍ, Ղալաթիա, Նորատունկեան խան

Les annonces sont reçues
à la Direction du Journal "MASSIS"
Galata, CONSTANTINOPLE.

20 ՓԱՐԱ

ՄԱՍԻՍ

ՕՐԱԹԵՐԹ
Քաղաքական եւ Զգայնոյ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառներու համար տարեկան. 140 Ղրշ.
» » » » վեցամսեայ. 70 »
» » » » եռամսեայ. 40 »
Օտար երկիրներու համար տարեկան. 40 Ֆրգ
» » » » վեցամսեայ. 20 »
Դրամի փոխարէն փոստի փայլ կ'ընդունուի, 115 դրուշի դիմաց 100 դրուշի հաշուով:
Տեղական թղթատարի ծախքը բաժանորդներուն կը վերաբերի:
Մանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի խմբագրատուն:

20 ՓԱՐԱ

ՄԵՐ ԾԱՂԿԱԶԱՐԴԻ
ԲԱՑԱՌԻԿ ԹԻՒԸ

Հիւանդանոցի օգտին Ծաղկազարդի Կիրակի օրը մեր հրատարակելիք բացառիկ թիւին համար նպաստներ կուգան ամէն կողմէ եւ ամէն դասակարգէ. վարը կը հրատարակենք երկրորդ ցանկ մը։ Պանտրմայի Թաղխորհուրդը յատուկ նամակով մը այդ բացառիկ թիւէն երկու հարիւր հատ կ'ուզէ մեզմէ։ Ռոտոսթոյի մէջ նմանօրինակ, եթէ ոչ աւելի մեծ, համակրութեան մը լուրը առինք։

Կը յուսանք որ գաւառներուն մէջ ազգային մարմինները եւ անհատները պատուոյ խնդիր մը պիտի ընեն իրենց համար այս մասին զիրար գերազանցելը։

Մենք ալ մեր կողմէ նորաւոր կարգադրութիւններ ընելու վրայ ենք որպէս զի այդ բացառիկ թիւը դրական տեսակէտով արժանայ տրուած համակրանքներուն։

Դումար Ա. Ցանկի	1050
Մ. եւ Ա. Ուենեան եղբարք	100
Միքայէլ էֆ. Ցակոբեան	100
Տէր եւ Տիկին Ց. Նորատունկեան	100
Բոլսէրք Գոլենի հայուհաւոյները	100
Տէր եւ Տիկին Թագւոր Համամճեան	60
Ռ. (Անգլիայեն—տասը Շիլին)	60
Տ. Հմայեակ Եպիսկ. Դիմաքեան	20
Տ. Նեռսես Վրդ. Դանիէլեան	20
Տիկին Մանճիկ Տալուտեան	20
Օր. Հայկուհի Ց. Շամտանճեան	20
Աստուածատուր էֆ. Հարճնց	20
Արզուման » Արզումանեան	20
Արմենակ էֆ. Գալուստեան (Իզմիրեն)	20
Աւետիք » Գարակեօզեան	20
Գաբրիէլ » Էլիկիւզեան	20
Գեորգ » Քէլեկեան	20
Տոքթ. Դաւիթեան	20
Ժիրայր էֆ. Մարկոսեան	20
Կարապետ » Խորասանճեան	20
Կարապետ » Պօյանեան	20
Տքթ. Կոմիտաս » Օրմանեան	20
Մանուկ » Արզրեան	20
Մեսրոպ էֆ. Ֆենեարճեան (Բանգամ)	20
Միհրան » Խսէֆեան	20
Յովհաննէս » Շալճեան	20
Սարգիս » Ըշրլեան	20
Տոքթ. Ս. Ց. Ցակոբեան	20
Ստեփան էֆ. Պոյանեան	20
Օնճիկ » Եուսուֆեան	20
Ոմն	10
»	10
Դումար	2070

ՀԱՐՍՏԱՆԱԼՈՒ ՀԱՄԱՐ
Վ Ա Ր Կ Ը

Մեր հասարակութեան բարոյական պէտքերուն հետ պէտք չէ մոռնալ նիւթական պէտքերը։

Ինչպէս որ առողջ միտքը՝ առողջ մարմնով կ'ըլլայ, այնպէս ալ բարոյական նկարագրի բարձրումը նիւթական վիճակի բարձրումով կ'ըլլայ։

Ուստի այս նպատակով ամէն ջանք միշտ սիրով պիտի ողջունուի մեր կողմէն։

Ուշագրաւ տեսարան մըն է որ առեւտրական միջավայրին մէջ, մեր ազգակիցները իրենց առջի դիրքը հետզհետէ կորսնցնելու վրայ են. սկիզբէն ի վեր եւ արդէն համամիտ չէի բոլորովին այն վկայութեան որով հայերը վաճառականութեան համար մանաւոր կուսում ունեցող մարդիկ կը հռչակուէին։

Իմ կարծիքովս մեր հայերը ո եւ է բանի անընդունակ չեն, բայց չեմ տեսած որ յատուկ ճիւղի մէջ բացառիկ ատակութիւն մը ունեցած ըլլան. այս է ճշմարտութիւնը որ ապաքէն ամէն ճշմարտութեանց պէս, երկու հակառակ չափազանցութեանց միջինը և ուղիղն էր։

Այսպէս ալ վաճառականութեան համար։ Թուրքիոյ դիւաւորաբար երկրագործ ժողովրդին մէջ հայերը՝ իրենց առուտուրի պարապումովը՝ վաճառականական բացառիկ հանգամանք մը ունենալ երեւցած էին. բայց այս հանգամանքը եւրոպական հրապարակներուն վրայ չէր ապացուցուած։

Մանչէսթրի հայ վաճառականներուն գրաւած դիրքը, որքան ալ պատուաբեր ըլլայ մեզի համար, չի բաւեր առեւտրական բացառիկ տրամադրութիւն մը ու արժանիք մը հաստատելու։

Այդ գաղութին գործունէութիւնն իսկ, իր սահմանափակ միջոցներուն մասին, իր շահագիտութենէ զուրկ ամփոփումովը, ընդհակառակ, կուգայ ճշդել թէ բուն առեւտրական մարդու խառնուածքը չունինք մենք։ Յանդգնութիւնը, ձեռներեցութիւնը, նորին հետապնդելու ջանքը և նոր պէտք մը, ճիւղ մը ստեղծելու կարողութիւնը կը պակսին մեզի։ Ասոր փոխարէն ունինք յարատեւութեան, խնայողութեան, տոկունութեան ու պարկեշտութեան առաւելութիւնները որոնք նոյնքան կարեւոր դիրք են առեւտրական հրապարակի վրայ, բայց արդի մրցումի անլուր պայքարին դիմադրելու չեն բաւեր։

Ասոր համար է որ իրենց յամառ ճիգերուն հակառակ մեր վաճառականները չեն կրցած զգալի յառաջդիմութիւն մը ընել և հպիւ յաջողած են իրենց խախտած դիրքը պահպանել միայն։

* * *

Մեր առեւտրին տկարութեան պայմաններէն մէկը ու գլխաւորը սա է որ չենք գիտցած օգտիլ այն նոր ուժերէն զոր սեղանաւորական աշխարհը կը ստեղծէ ու ամէն օր նոր ձեւերով կ'այլափոխէ։ Ասոնց առաջինը Վարկն է. անուանական ու նիւթագրական բան մը որ իրական ու նիւթական դիրքէն անհամեմատ կերպով գերազանց է։

Անցած են այլ ու այն օրերը ուր դրամը ամէնէն մեծ զօրութիւնը կը կազմուէր։ Հիմայ Վարկն է ամէն առեւտրական ձեռնարկութեանց հոգին։ Ան մարդը որ իր դրամովը միայն կ'աշխատի երբ ուրիշ մը իր վարկը կը շահագործէ, կը նմանի այն արհեստաւորին որ իր ձեռքին աշխատութեամբը կ'ուզէ շոգեշարժ մեքենայի մը արտադրութեան հետ մրցիլ։

Եթէ Պոլսոյ ու առհասարակ Թուրքիոյ ամէն կողմը հայերը արհեստներու մէջ իրենց առջի ճարտարութիւնը չի կրցան պահպանել, պատճառը ուրիշ բան չէ բայց եթէ դիտութեան հնարած նոր ուժերէն օգտուելու անկարող ըլլալնին։ Առեւտրական աշխարհին մէջ ալ, լոկ իր նիւթական դրամագլխովը գործ տեսնող վաճառականը վերջ ի վերջոյ տեղի պիտի տայ անոր առջեւ որ Վարկին անհաշուելի զօրութեամբը կը մրցի իրեն դէմ։

Հայերը միշտ խորթ ու վտանգաւոր բան մը համարած են Վարկը, դրամ չունեցող մարդոց մէկ հնարքը։ Եւ տեսակ մը պատուոյ խնդիր ըրած չմտնելնալ այս միջոցին։ Միշտ միամիտ պարծանքով մը հռչակած են թէ իրենք Վարկին կարօտը չեն։

Որքան մեծ սխալ ու մեղանչում մը անտեսական օրէնքներուն դէմ։

Հարկաւ Վարկը, գործածութիւնը վարժ ու ճարտար ձեռքերու կարօտ մեքենայի մը պէս, միշտ վտանգաւոր և փափուկ բան մըն է. բայց հո՞րկ է այս պատճառով երեսդարձնել անոր։ Ո՞ր նոր հնարուած մեքենան իր պայթումը կամ իր բեկանումը չունի։ Շոգեկառքը իր պատահարները, ծովու ճամբորդութիւնը իր փոթորիկները պիտի ունենայ։ պատճառ մը չեն առնար որ հեռուտես քալենք միշտ։

* * *

Ուրեմն Վարկի տիրանալու վաճառականութեան մէջ և գիտնալու ստեղծել այն միջոցները զորոնց միջոցով Վարկը կը ստացուի, դատն զի այնքան միամիտ ըլլալու չենք՝ կարծելու համար որ Վարկը մեզի դալու համար կը բաւէ միայն կոչումը ընել իրեն. ոչ, ասիկայ ամէնէն անմերձենալի բանն է աշխարհիս մէջ, և գինքը ստանալու համար, շատ աւելի մեծ դարպաս եւ նրբութիւն պէտք է քան թէ ամէնէն անմատչելի գեղուհւոյն հանդէպ։

Առաջին պայմանը ասոր համար ինքզինքը ծանօթացնելն է։ Մէկդի դնելու է ուրեմն առեւտուրի մէջ այն համեստութեան ու ինքնամոփոփումի նահապետական ձեւերը, ինքզինքը խոնարհ ու պզտիկ ցուցնելու առաքինութիւնը, ուրիշ աւելի մեծ հերձուած մը չեմ երեւակայեր վաճառականութեան մէջ։

Պէտք է ինքզինքը հռչակել ու ծանուցում ընել իր անձին համար։ տեսէք որքան ներհակին են հոս պահանջումները սովորական ըմբռնումի կանոններուն։

Ոչ ոք սակայն իր անձին համար կրնայ միջնորդել, և երկրորդ անձ մը անհրաժեշտ է որ գովէ և հռչակէ ձեր Վարկի արժանաւորութիւնը. այդ երկրորդ անձը չի կայ և պէտք է ստեղծել ի չգոյէ, և որովհետեւ անոր միջնորդութիւնը այնքան աւելի ազդեցիկ պիտի ըլլայ որքան ինքն իսկ զօրաւոր ու դրամատէր մէկն է, հարկ է որ ստեղծուելիք այդ միջնորդը զօրաւոր ու ազդեցիկ ըլլայ։

Հիմայ կը մնայ բացատրել թէ ինչպէս կարելի է ստեղծել այս նախախնամական արարածը, որ զօրաւոր ու դրամատէր մէկը ըլլալով հանդերձ պիտի հաճի միջնորդի, ծանուցում ընողի խոնարհ դերը կատարել մեր վաճառականներուն համար։

Ասիկայ խիստ պարզ ու դիւրին բան է. կը բաւէ որ այսուհետ բոլոր վաճառական խօսք մէկ ընեն որպէս զի ստեղծեն այս հրաշալի էակը, որուն բանը գործը պիտի ըլլայ միայն և միայն իրենց օգտին ու շահին աշխատիլ, ամէն դուռ բանալ, ամէն դիւրութիւն գտնել, ամէն վարկ շնորհել տալ իրենց ներսպայէն, կը բաւէ որ Պանքա մը հաստատեն, հայ վաճառականներու Պանքան։

Գ. Զօհրապ

ՁՇՄԱՐԻՏ ԲԱՐԵԿԱՄԸ

Իմ հաւատքս, միակ ճշմարիտ հաւատքս, որ կոյս Մեսցած է վարանումներու և տարակոյսներու պիւռ հրպումներէն, մայրական սիրոյ մասին ունեցած անխախտ համոզումն է, զոր երբեք ամպ մը, երբեք մշուշ մը չէ կրցած ստուերել կեանքիս մէջ վայրկեան մը գոնէ։ Մայրն է միշտերու, դժբաղդութեանց միակ ցաւակիցը, հրճուանքներու, յաջողութեանց միակ խնդակիցը, որ զմեզ կը սիրէ, առանց փոխարինութեան, որ կուլայ և կը ժպտի մեզի հետ, և կը զոհէ իր կեանքը ամէն օր մեզի, գիտնալով որ մենք գէթ օր մը չպիտի նուիրենք իրեն։ Եւ մենք՝ սիրոյ և բարեկամութեան տենդոտ խուզարկուները, կը թողունք այդ անձնուէր հոգին, և կ'երթանք փընտռել մեր երջանկութիւնը սուտ սերերու և կեղծ բարեկամութեանց մէջ. փոյթ չէ որ խաբեն, մատնեն, լքեն զմեզ, կոխկրտեն մեր սրտին վերայ, արիւնեն մեր հոգին, բզկտեն մեր խիղճը, և մեր ամէնէն փափուկ, ամէնէն սուրբ ու անկեղծ զգացումները սեւ գոմերով մրոտեն։ Մեզմէ աւելի ուժով բան մը, երիտասարդութեան ըղձանքը կը մղէ զմեզ միշտ դէպ ի այն յարումները, որոնցմէ սրբատաբեկ դուրս պիտի ելլենք, մեր հաւատքէն, անձնուիրութենէն մեծ մասը թողլով անոնց ցանցին մէջ, ինչպէս մացառին վրայ բռնուած անխոհեմ թռչունը իր ճերմակ փետուրէն ծուէններ կը թողու անոր փուշերուն վրայ։ Սակայն կը շարունակենք կազմել և լուծել վերստին բարեկամութեան հանդոյցներ, և դառն փորձառութիւնը չի կրնար զմեզ ետ կեցնել օտար սրտակցութիւններէ, որոնց պէտք ունինք հաւատալու և սիրելու պատրաստ եռանդուն հոգիները։

Ինչո՞ւ սակայն հոգին այդ չողը կ'անջատուի իր բնական վառարանէն նոր հրդեհներ արծարծելու համար. ինչո՞ւ մեր փարելու և կապուելու տենչը չի գոհանար մայրական անուտ գորովանքին մէջ, որուն գործն է մեր ֆիզիքական և բարոյական կազմակերպութեան հրաշալիքը։ Եթէ տարիքի, գաղափարներու տարբերութեան չարժառիթները ենթադրենք, մայրերու համար ալ գոյութիւն ունին անոնք, և սակայն իրենց սիրտը միշտ յարած կը մնայ այն էակին, որուն կեանք տուած են։ Բնութեան մէջ ամէն բան զմեզ մեր մօրը կը մօտեցընէ, կազմուածքի, խառնուածքի, սովորութիւններու, բնաւորութեանց շատ մը նմանութիւններ, ընտանեկան անբակտելի յօգուտ, յիշատակներ, ամէնէն ալ զմեզ իրարու կը մերձեցընեն և մենք հակազդելով այդ ամէն ուժերուն վրայ՝ կը դառնանք փնտռելու անոնցմէ դուրս զգացում մը, միակը զոր մեր մայրերը չենկրնար տալ մեզի, բարեկամութիւնը։ Որովհետեւ անոնք ամէն բան կրնան ըլլալ մեզի համար, բայց երբեք մեր բարեկամները, երբեք մեր խորհրդակիցները։ Տոհմային աւանդական սովորութիւններ՝ պատանեկութեան, յարգանքի անուան օրէնք մը դրած են մեր և զանկի մէջ, որ զիրենք կը հեռացնէ իրարմէ։ Այս անջրպետը բնութեան հակառակ հրէշային դրութիւն մըն է, մեր ճակատագրին աղէտքները բազմապատկելու միայն սահմանուած։ Եթէ մեր մայրերը ըլլան մեզի համար ինչ որ են մեր ընկերները, ինչո՞ւ օտար, անփորձ բարեկամներու պէտքը զգանք թողլով մեր մայրերը մինակ իրենց զգացումներուն հետ, և վազենք անձնուիրութեան մը ստուերին ետեւէն, որուն պատրանքէն պիտի ծնի կեանքի զզուանքը՝ յուսահատութիւնը։

Մերթէն տարբեր դատաբակութիւն մը պիտի ստեղծէ նոր մտերմութիւններ մօր և զաւկի մէջ։ Միշտ միասին խորհելու, մեր սրտէն ու մտքէն ամէն անցածը ըսելու և անոնցմէ լսելու սովորութիւնը առաջ պիտի բերէ մտաւորութիւն մը, որուն արդիւնքը պիտի ըլլայ նոյն իսկ մայրերուն ընտրեցուցումը նոր գաղափարներուն, զորս պիտի չափաւորեն ու բարեփոխեն իրենց կեանքի փորձառութեամբը։ Մինչդեռ մեր արդի բարքերուն մէջ, փոխադարձ թաքուն արհամարհանք մը կը մնանի ընտանիքին մէջ, խուլ դատապարտութիւն մը կը կազմուի երկու սերոց էակներու միջեւ, ինչպէս բնական է ամէն հակադրութեանց համար, հինին և նորին, յետադէմին ու յառաջադէմին. և երիտասարդութիւնը ինքնագլուխ կը քալէ առանց առաջնորդուելու ծերութեան իմաստութենէն։

«Եթէ երիտասարդութիւնը գիտնա՞ր, եթէ ծերութիւնը կարենա՞ր,» կ'ըսեն ֆրանսացիք։ Այդ երկու տարիքներու յատկութիւնները միացնելով կ'ունենանք ուժմը, զերծ նախանձի, փառասիրութեան և անձնական շահու ազդեցութիւններէն։ Բայց ասոր համար պէտք է մայրերը սիրածնուն չափ ալ ջանք ընեն սիրուելու, և զաւակներն ալ սիրուածնուն չափ սիրելու։

Ամէն մարդու համար կարելի է ըսել թէ գերագոյն երջանկութիւնը սրտակից մը ունենալու մէջ կը կայանայ, և ամէն անոնք որ կը գանգատին կեանքէն ու անհամ կը գտնեն զայն, գտած չեն կեանքի մոգական դաղտնիքը, ճշմարիտ մտերմութիւնը, զայն՝ որուն հետ կարելի ըլլայ տանիլ բոլոր գժբաղդութիւնները անտրտունջ, և ճաշակել բարձրագոյն վայելքները։

Ի զուր մարդ կը փնտռէ այդ հաղորդական սիրտը որ պատասխանէ իրենին. աւա՜ղ, ճերմակ կեռնեխն է, որ ամպերէն վար կ'իջնէ դիշերները, երբ կը քնանք, և առտուն կը թռչի երաշներու հետ։ Եւ մինչ մեր շուրջը մեր ներքին կեանքին մէջ, տերեւները կը թափին, շղթերը կը մարին, յոյսերը կը նուազին, հոն է, մեր սրտին մօտիկ՝ մեր ճշմարիտ բարեկամը, պաշտելիը պատօրթին մէջ, իր անչէջ գորովանքովը յաւիտենապէս խանդավառ՝ թեւերը բաց զմեզ ափսփելու համար, և իր անսպառ ներողութեամբը և գութդուրանքովը ներշնչելու մեզի հաւատքը անմահ սէրերուն։

ՍԻՊԻԼ

ԱՇԽԱՐՀԱԲԱՐ ԱՍՏՈՒԱԾԱՇՈՒՆՉ

Յիսուն տարի առաջ, Տոքթոր Էլիաս Բիկդ, ամերիկացի միսիոնարը, մեր նոր լեզուին թարգմանած էր Աստուածաշունչը, որ 1848ին լոյս տեսած է Աստուածաշունչի Ամերիկեան Ընկերութեան ծախքով։

Նոյն Ընկերութիւնը վերջերս փափաքելով Տքթ. Բիկդի աշխարհաբարը յարմարցնել մեր ժամանակակից լեզուին, և Աստուածաշունչի թարգմանութիւն մը հրատարակել նոր լեզուով, առաջամանակեայ Մասնախմբի մը յանձնած էր Ս. Մատթէոսի Աւետարանին աշխարհաբարը վերաքննելու գործը։

Այդ Մասնախումբը Ս. Մատթէոսի Աւետարանին առաջին տասը գլուխները պատրաստած ըլլալով իրը նմոյշ, 1848ի և 1898ի թարգմանութիւնները դէմ առ դէմ երկու սիւնակի մէջ տպագրուած և ղրկուած են հայագէտներու, որպէս զի ասոնք իրենց դիտողութիւնները ներկայացնեն լեզուի և ոճի, հոլովմանց, խոնարհումնց կամ ուղղագրութեան մասին, և Մասնախումբը վերջնական յատակագիծ մը կազմէ ամբողջ գործին համար։

Աստուածաշունչի Ընկերութեան այս գաղափարը ամէն կերպով արժանի է շնորհաւորութեան։ Աստուածաշունչը այն մատեանն է որ կոչուած է ամէն գրքէ աւելի տարածուիլ ժողովրդին բոլոր խաւերուն մէջ, և փափաքելի է որ հոն գործածուած լեզուն օրինակելի լեզու մը ըլլայ, և կարենայ իրը նմոյշ ծառայել ընտիր աշխարհաբարի։ Լրագրիներէն շատ աւելի տարածուած՝ Աստուածաշունչը, ամէն օր կարդացուելով, պիտի աւանդէ մեր ժողովրդին ոչ միայն Ս. Գրքին սկզբունքները, այլ և պիտի սորվեցնէ անոր թէ ինչ կերպ վ պէտք է գրէ և խօսի իր մայրենի լեզուն։

Թէ Մասնախումբը ո՛ր աստիճան յաջողած է իր ներկայացուցած նմոյշին մէջ, քիչ մը վարը պիտի տեսնենք։ Ընենք սակայն թէ առաջին ակնարկ մը 48ի և 98ի թարգմանութիւններուն վրայ զարմանալի երեւոյթ մը երեւան պիտի բերէ, սա թէ մեր գրած լեզուն շատ մեծ փոփոխութիւն կրած չէ յիսուն տարուան մէջ, նոյն քերականութիւնը, նոյն լեզուի ընթացքը, նոյն ոճը։ Քանի մը նոր բացատրութիւններու և նոր ձեւերու կիրառում միայն կ'անջատէ այդ յիսուն տարիներու անջրպետը, և անոնցմէ քանիներ կան որ կրնային զանց առնուիլ։

Արդար ըլլալու համար պէտք է նախ ըսենք թէ Մասնախումբը կարգ մը լեզուական խնդիրներու մէջ քերականական որոշ սկզբունքներու հետեւած է և գիտցած է ընտրել լուսագոյն ձեւերը, այն ընդունուած օրէնքները որոնք ամէնէն աւելի ընդհանրացած են։ Այսպէս, Մասնախումբը բայերու սահմանական ներկայի մէջ ընդունած է կը՝ բաղաձայնով սկսող բաղմավանկ բայերէն առաջ դո՝ միավանկ բայերէ առաջ և ի՝ ձայնաւորի առաջ, ինչ որ ըրած էր արդէն Տքթ. Բիկդ 48ին։ Ընդունած է սուացական և յուցական ածականներէ ետքը յոգնի գործածութիւնը, և կը գրէ էր ժողովո՛ւրդը (Լկ 2, տուն 21), այն օրերը (Լկ 4, տուն 1) և ոչ էր ժողովո՛ւրդ, այն օրեր, ինչպէս կ'ընեն ոմանք։ Կը գործածէ, ամէն, երբեմ բառերու մասնիկի ուղղագրութիւնը, եմ և եմ։ Ց վերջացող բառերուն յն կը ջնջէ յոգնէն առաջ միօրինակ կերպով։ Հոլովումներու և խոնարհումներու համար կ'ընդունի որոշ օրէնքներ, զորս հաւատարիմ կերպով կը գործադրէ և որոնք ընդհանուրին ընդունածներն են։

Սակայն կան դեռ քերականական կարգ մը խնդիրներ, որոնց մէջ Մասնախումբը որոշ ուղղութիւն մը չունի, զոր օրինակ յոգի գործածութիւնը։ Տեղեր կան ուր ը յոգը փոխուած է նի ձայնաւորի առաջ և տեղեր ուր պահուած է ը։ Ծնողաց այնպէս էր, ամէն եղաւ, փոքր աղա՜, և ուրիշ տեղ դրա՜ւորը էնդի՜ ա՜ելի կը պէտք, երբէ այն դրա՜ւորը արքանա՜ւոր է, ապրիկը ապրէ՜ ելա՜ ան։ Է գլխուն 13,դ համարին մէջ գրուած է լայն է այն դրա՜ւորը և ընդարձակ այն ճամբան և երկու տող վարը նեղ է այն դրա՜ւորն և անձկա՜ այն ճամբան։

Մասնախումբը ընդունած է աշխարհարի դերանուններու գործածութիւնը, սակայն կը գործածէ նա, դնա, դա, գրաբար ձեւերը որոնք հիմայ բոլորովին անգործածելի են գրեթէ նոր գրողներուն կողմէ։ Հայցականի մասին կը հակնանք այս պարտաւորութիւնը, որ անհրաժեշտ կ'երեւայ յատակութեան համար, և այսօր բոլոր գրողները կը գործածեն ընդհանրապէս զնա, զանդ, զայն, զնդ, զնդ, զնանդ, զոր, չփոթութեան տեղի չտալու համար. սակայն նա, դնա ձեւերը շատ խորթ կուգան մեր ականջին։ Եւ յետոյ կայ տեղ ուր Մասնախումբը կը գործածէ դնա եւ կայ տեղ ուր կը գործածէ դայն. ինչ սկզբունքով. յայտնի չէ։

Մասնախումբը ընդունած կ'երեւայ հոլովմանց մէջ է ձայնաւորը անփոփոխ պահելու սկզբունքը. այսպէս կը գտնենք Գահավիժէն, Տէրոջ, Ցովսէֆին (Բ. Գլուխ, 3 համար), սակայն կարգ մը տեղեր ալ, մանաւանդ յատուկ անուններու մէջ, կը տեսնենք է՝ էի փոխուած. Ցովհաննէսին, Իսրայէլի, եւն։

Ի պարունակող միավանկներու յոգնակիին համար յատուկ օրէնք մը չէ ընդունուած. տեղ մը կը գտնենք գիկէր, տեղ մը գրիր։

Ի վերջացող բառերուն յոգնակիին համար ալ Մասնախումբը վարանման մէջ է. կը գտնենք ԺՆոդաց վրայ, Դեպաց Թղուքիւն, Երէնից մէջ, ուրիշ տեղեր կը գտնենք պանիէներու վրայ, էր մարդէն մէջ, հարանէք տղաքը, Երէնէք թռչուններուն, փառքէն մէջ, եւն։

Մասնախումբը հայցականի դէն գործածութիւնը վարած է անուանին մէջ, և իրաւամբ։ Միայն տեղ մը կը գտնենք զԱրարատ և տեղ մը ալ զԱրարատ, բան մը որմէ անկարելի չէր խուսափիլ։ Նոյնպէս բայի բացասական չնոյ դէն համար ընդունած է միօրինակ կանոն մը. միշտ չ կը գործածէ։ Սակայն պէտք է ըսել թէ հոս միօրինակութիւնը կը մեղանչէ սովորութեան դէմ։

Մասնախումբը միօրինակ կերպով յապաւած է հրամայականի չեշը, զոր սովորութիւնը նուիրագործած է սակայն։

Կան քանի մը բառեր ալ, որոնք պէտք է ճշդուին. այսպէս վայելէ գործածուած է փոխանակ վայլէի, դրաբարի ձեւով ցանկանալ, փոխանակ ցանկալի, կորսանէլ փոխանակ կորսնցնելի, երեսանդ փոխանակ երեսանի, եւն։

Այս ընդհանուր գիծերը պարզելէ ետքը, երկրորդ յօդուածով մը պիտի ներկայացնենք մեր ընթերցողներուն 48ի և 98ի թարգմանութեանց գլխաւոր տարբերութիւնները, մատնանիշ ընելով այն կէտերը որոնք յառաջդիմութիւն են նորին մէջ և այն կէտերն ալ որոնք յետադիմութիւն են. որովհետեւ պէտք է խոստովանիլ թէ Մասնախումբը իր կարգ մը սրբագրութեանց մէջ հեռացած է Աստուածաշունչի առաջին թարգմանութեան պարզ, յատակ և քերականական ոճէն, գնելով անոր տեղ լեզու մը որ շատ բարեփոխելի կէտեր ունի։

ՀՐԱՆՏ ԱՍԱՏՈՒՐ

ՄԵՐ ԳԱՒԱՌԱԿԱՆ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒՆ

Մեր այն բաժանորդները որոնք հին շրջանէն պարտք ունին «Մասիսի», պէտք է փութան վճարել իրենց հին պարտքը, ինչպէս նաեւ Փետրվար 1էն սկսող նոր տարեշրջանին բաժնեգինը, եթէ կ'ուզեն որ թերթերու առաքումը շարունակուի։

Իսկ անոնք որ հինէն պարտք չունին, պէտք է փութանդրկել մեզ, նոր տարեշրջանի բաժնեգինը։

ԲԱՂԱԲԱԿՈՒՄ

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ «ՍԹԱՆՏԱՐՏ»Ի ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆԷՆ

Վերջապէս Տէրվիշները սկսան առաջ քալել և կը յուսացուի որ վճռական ճակատամարտը իմաստ տեղի պիտի ունենայ անկիւ-եգիպտական զօրքերուն և անոնց միջև։ Գրեթէ բոլոր վերջին հեռագիրները պատմեցին թէ արշաւախումբը օ՛րքան ուրախութեամբ հաւաքուած է Սբը Քիւրնբրի շուրջը, և քանի որ ռազմագիտական կէտերը սպարապետին կողմն են, կարելի է ապահով ըլլալ թէ, երբ Նեղոսի վիճակը ներէ, Սուտանի մայրաքաղաքին (Խարթում) տիրելը դժուար չպիտի ըլլայ։

Որքան որ Նուրիոյ Անապատին մէջ անցած դարձածները այս պահուս մեծապէս կը զբաղեցնեն Անգլիացւոց միտքը, անկարելի է որ միեւնոյն ատեն չխորհին աշխարհի միւս մասերուն վրայ, ուր սա՛ կամ նա՛ ձեւով անգլիական ազդեցութիւնը կը կոչուի դեր մը կատարելու։ Արեւնամտութեամբ և յամառութեամբ կը դիտեն Զինական խնդրին ուսումնասիրութեան մէկ նոր երեւոյթը՝ որ առաջ եկաւ Ֆրանսայի նորագոյն պահանջումներէն։ Ճիշդ է որ դեռ պաշտօնական ծանուցագիր մը չհրատարակուեցաւ Ֆրանսական պահանջումները վաւերացնող, բայց կէս պաշտօնական զեկոյց մը հասատեց թէ բանակցութիւնը Բարիզ փոխադրուած են, ուղղակի Պ. Հանոթոյի և Չինական դեսպանին խորհրդակցութեանց առարկայ ըլլալու համար։ Ֆրանսայի պահանջումները հաղորդող առաջին հեռագիրը կ'ըսէր թէ, «Զինաստան պէտք չէ որ ոևէ պետութեան յանձնէ Բուանկ-Թունկի, Բուանկ-Սիի, Եուն Նանի և Քօ-Զէոյի գաւառներուն մէկ մասը կամ ամբողջը։ Նորագոյն հեռագիր մըն ալ կ'ըսէ թէ, «Զինաստան կ'առաջարկէ տեղի տալ Ֆրանսայի Բուանկ Սի գաւառին համար։» (*) Ասի կը նշանակէ թէ չինական կառավարութիւնը կը հաստատի որ Ֆրանսա ոչ միայն այդ հարաւային չորս գաւառներուն ապահովութեան խոստումը կ'ուզէ, այլ զանոնք յարմար ժամանակի մը համար իրեն կը վերապահէ։ Բայց Անգլիա իր Հոնկ Քոնկը պաշտպանելու համար Բուանկ-Թունկ գաւառին մէկ մասին պէտք ունի. ասկէց զատ Եուն-Նանի գաւառը՝ հարկ չի կայ ըսելու, մասն է չինական կայսրութեան, որուն ապագան կենսական է Մեծ Բրիտանիոյ առեւտրական զարգացման համար։ Բացարձակապէս անհրաժեշտ է որ այդ բաղմամարդ գաւառին մէջ մեր երկրին (Անգլիոյ) հակառակ ոևէ քսնթրոլ կամ թումբ դրուելու չէ։ Մեր դրացիները (Ֆրանսայիք) ա՛ինքան ազէկ գիտեն այս կէտը որ կը վարանինք կարծելու թէ ԵունՆանի նկատմամբ ոևէ պահանջում ըրած ըլլան, քանի որ չեն ուզեր արգիլել բրիտանական վաճառականներուն և տարաբարձներուն յարաբերութիւնները։ Պէրլինէն եկած հեռագիրները կ'ըսեն թէ Ֆրանսայի պահանջումները ուղղակի կը հակառակին անգլիական տեսութեանց։

Դալով իր տիրապետութեան հիւսիսային մասերէն պահանջուած զիջումներուն, կը կարծուի թէ չինական կառավարութիւնը առաջարկած է Թաղիէն-Վանը Ռուսիոյ յանձնել և թոյլ տալ որ երկաթուղի չնիւ անոր մէջ, պայմանաւ սակայն որ Բորթ Արթուր չինական ստացուածներուն մէջ մնայ և այդ կէտին չինական պահանջողներուն թիւը աւելնայ։ Խորհրդարանին մէջ Պ. Բըրլզնի հրաւէրը, թէ առայժմ հարցանդնում ընելու չէ չինական խնդրին և մասնաւորապէս Մանչուրիոյ խնդրին նկատմամբ, կ'երեւի թէ ընդունուած է երեսփոխաններէն։ Բայց եթէ Ռուսիոյ կողմէ Բորթ Արթուրի գրաւումը Անգլիոյ շահերուն իրաւամբ վնասակար կը համարուի, ոչ նուազ վնասակար է նաեւ անկէց քանի մը ժամն հեռուն գտնուող Թա-Լիէն-Վանի գրաւումը Ռուսիոյ կողմէն, որ չինական կայսրութեան մէջ իր ունեցած թագուն նպատակները իրականացնելու կ'աշխատի հիմա կորովով և յարատեւութեամբ։

Աշխարհի զանազան մասերուն մէջ միջազգային բաղխումի մը բազմաթիւ հաւանականութեանց քով, մխիթարական է տեսնել թէ Ատլանտեանի միւս կողմը գտնուող ժողովրդոց և սպանիական միապետութեան միջև պատերազմի վտանգը որոշակի նուազած է։ Թէև տակաւին պաշտօնապէս բան մը հաղորդուած չէ Մէջինի կորստեան պատճառները քննող Ցանձնաժողովին տեղեկագրին վրայ, բայց մեծ պատճառներ կան կարծելու համար թէ, եթէ Անգլիա կը փափաքի իրօք իր նպատակին հասնիլ, մէկ ճարայ կայ միայն, այսինքն կատարուած իրողութիւն մը ընտրելել։ Թէ Զինաստան և թէ Եւրոպա դիրաւ պիտի հաւանին իրեն հետ այս մասին։ Պ. Ֆոն Պիւլովի կարծիքով, մարդկային յաջողութեան մեծ գաղտնիքը ամենապարզն է և յաստատմին ճիշդ միջինը գտնելն է։ Եթէ Անգլիա ձեռքէն փախցնէ իր չինական ստացուածները ընդարձակելու ասկեղէն վարիանը, Ռուսիա և Ֆրանսա պիտի յաղթանակեն։ Դերմանիա պատրաստ է միտ հաւանիլ Զինաստանի մէջ Անգլիոյ ընելիք ոևէ գրաւման, և որքան մեծ ըլլան իր ստացուածները, այնքան աղէկ է մեզի համար։ վասն զի ուր որ ան տնկած է իր դրօշը, դուռները բաց են գերման վաճառականութեան առջեւ։»

—Լիպէ-Ռիէ ֆրանսական թերթը չինական խնդրին վրայ խօսելով՝ կ'ըսէ. «Վերջապէս կը ճանչնանք և նոյն իսկ կը զրգռուինք անգլիական օրաթերթերուն դիտմամբ նախայարձակ կացութենէն՝ ուր որ մեր երկրին համար հարկ կ'ըլլայ իր շահերը պաշտպանել երկրագունդին ոևէ մասին մէջ։ Իրենց նախանձոտ հակառակութիւնը բնաւ առիթ չի փախցներ անախորժ կերպարանք մը առնելու համար մեր դէմ, փորձելով գրգռել մեր ազգային դիրքագծութիւնը և ջանալով սուտ ուսխալ լուրեր տարածել և թշնամական գնահատումներով դառնացնել երկու կառավարութեանց միջև գտնուող սովորական խնդիրներն անգամ։ Դեռ վերջերս, Նիկէրի գործին մէջ, զոր անգլիացի և ֆրանսացի պատուիրակները կը ջանան կարգադրել համաձայնութեան ոգիով մը, Լոնտոնի մամուլը՝ Նիկէրի անգլիական ընկերութենէն իրատուած՝ կարելին բրաւ երկու երկիրներուն ականջէն բանելու և բարեկամական կարգադրութիւն մը արգիլելու համար։ Հիմա, երբ կը ջանանք մեր շահերը պաշտպանել Զինաստանի մէջ, անգլիական թերթերը դարձեալ բարկացած աղաղակներ կը բարձրացնեն մեր օրինաւոր պահանջումներուն դէմ։ Բայց մենք իրենց փքացուցոյց յայտարարութիւններն չենք չփոթուիր բնաւ, վասն զի ատոյգ աղրիւրէ գիտենք թէ անոնք բնաւ երբեք չեն ներկայացներ անգլիական կառավարութեան տեսութիւնները։ Անգլիա գիտէ թէ մեր գործողութիւնը Զինաստանի մէջ իր բանակցութեանց արգելք չէ, և հետեւաբար մենք ալ չենք ուզեր, որ օտարը միջամտէ մեր և Զինաստանի գործերուն։»

ՀԱՅՆՐԻՀ ԻՇԽԱՆ.— Վիլհէլմ կայսր եղբայրը դեռ երեք շաբաթի չափ Հոնկ-Քոնկ պիտի մնայ, մինչեւ որ նորոգուին իր նաւերուն մեքենաները։

ԱՆԳԼԻԱ ԵՒ ԻՏԱԼԻԱ.— Խորհրդարանին մէջ Անգլիոյ նաւային ուժերուն վրայ Պ. Կօշընի յայտարարութիւնները և Բորթ Արթուրի ռուսական գրաւման դէմ անգլիացի երեսփոխաններուն հարցաքննման Պ. Բըրզընի կողմէ անպատասխանի թողուիլը, Հռոմի մէջ զանազան մեկնութեանց առարկայ եղած են։ Թրէպաննա անունովէ կը հետեւցնէ թէ քաղաքական կացութիւնը խիստ ծանր է։ «Բորթ Արթուրի խնդիրը, կ'ըսէ Թրէպաննա, հիմա Բէդրպուրիի, Լոնտոնի, Բէքինի բանակցութեանց շրջանակին մէջ է, և եթէ առեւտրական նախարար Պ. Ռիչի ակնարկած խաղաղութեան յոյսը բոլորովին ոչնչացած չէ։ բայց կացութիւնը այնքան փափուկ է որ Իտալիա բացարձակապէս զգուշաւոր դիրք մը բռնելու է։ Պ. Պ. Կօշընի և Բըրզընի յայտարարութիւնները շատ ջուր կրնան վերցնել։»

ԱՆԳԼԻԱ ՄԻՇՏ ՆԱԻ ԿԸ ՂՐԿԷ ԶԻՆԱՍՏԱՆ.—Պոնսաֆոնիէ-ը յաճախորդը, Մանչի նեղուցին նաւախումբին, Բիմմութիէն Զինաստան մեկնելու անցեալ շաբաթ իրիկուն։ Նոյն իրիկունը Լոնտոնի չինական դեսպանը արտաքին գործոց պաշտօնատունը երթալով, տեսակցեցաւ Պ. Բըրզընի հետ։

ՍՈՒԱՌԻՄ ԵՒ ԲԱՍԱԼԱ.—Թրինքիթատի երկաթուղին աւարտած ըլլալով, Բասալայի ճամբան քիչ մը կարճցաւ։ Մարտ 20ին Բասալայէն Թրինքիթատ մեկնեցան հարիւր յիսուն եգիպտական հետեւակներ։ Երկաթուղիով Թոքար գացին, անկէց Օտալայի վրայ քալելու նպատակաւ։ Տեղացի ապարները՝ արօտավայրեր չգտնելով համախմբուած են Թոքարի շրջանակները, և կ'ըսուի թէ անոնք կառավարութեան նպաստաւոր են։ Էնլի հարիւրապետ Թոքար դնաց հարիւր արաբ զինուորագրելու համար, որոնք ի մօտոյ Բասալա պիտի դրկուին ընկերներուն թիւը աւելցնելու համար։

ՆՈՐ ԶՐԱՀԱՒՈՐ ՄԸ.— Զաթամի նաւարանէն Դշ. ծով իջուցուեցաւ անգլիական նոր զրահաւոր մը, որուն անունն է Գոպեմ։

ԼՈՐՏ ՍՕԼԶՊԷՐԻ.— Արտաքին գործոց պաշտօնատունէն Լորտ Սոլզպէրիի առաջին բացակայութիւնը Վիեննայի օրաթերթերուն մէջ զանազան մեկնութեանց առիթ կու տայ։ Նայէ Ֆրայէ Բրէսէ կը յայտարարէ թէ Լորտին ընտիր ներկայացուցիչն է Պ. Պալֆուր, որուն կրցաւ հանդարտ մտքով յանձնել արտաքին գործոց ընթացքը։ Սոլզպէրիի քաղաքականութիւնը յաջողեցաւ Բորլայի մէջ, որկէց վերջապէս քաշուեցան Ռուսերը։ Նոյն թերթը կը վերջացնէ, ըսելով թէ, որքան որ Պ. Պալֆուրի դիւանագիտութիւնը վստահելի է, բայց բրիտանական ժողովուրդը ուրախութեամբ պիտի ողջունէ Լորտ Սոլզպէրիի վերադարձը իր պաշտօնին մէջ։

ՏՐ. ԼՈՒԻԿԷՐ.—Վիեննայի պապական նուիրակ Տ. Թալիանի Ս. Գրիգորի կարգին մեծ խաչը յանձնեց Վիեննայի քաղաքապետ Տր. Լուէկէրի յանուն Պապին։ Կը յիշուի թէ Վիեննայի քաղաքապետական ժողովը շնորհաւորական ուղերձ մը ներկայացուցած էր Լեւոն ԺԳ. Պապին, անոր քահանայական յոբելեանին առթիւ։

ԱՆԳԼՈՑ ՎԵՐԱԳՐՈՒԱԾ.— Նիւ Եորք Հերըլտ կեդրոնական Ամերիկայի Հանրապետութիւնէն, Նիքարակուայէն, առած մէկ հեռագրին համաձայն կ'ըսէ թէ Անգլիա Նիքարակուայի դրացի Քոսթա-Ռիքա հանրապետութիւնը կը քաջալերէ, որպէս զի Նիքարակուայի ջրանցքին վրայ Ամերիկեան յանձնաժողովի մը աշխատութեան արգելք ըլլայ։ Եւ այս պատճառաւ Անգլիա որպէս թէ մարտանաւ մը զրկած է Բորթ-Լիմոն, ի հարկին Քոսթա-Ռիքան պաշտպանելու համար Նիքարակուայի դէմ, և այս կերպով ջրանցքին չինութիւնը ինքն Անգլիա, ստանձնէ։ Արդարեւ ջրանցքին գիծը Նիքարակուայի և Քոսթա-Ռիքայի միջև սահմանագլխին վրայ կ'երկարի ուղղակի, այնպէս որ երկու հանրապետութեանց մէջ պատահելիք կռիւ մը յայտնապէս տիրապետութեան տակ կը ձգէ սահմանակից գօտին, և որուն իրաւարարութիւնը Մ. Նահանգաց նախագահին յանձնուած է։ Նիքարակուա կը գանգատի նաև թէ ճամպիքայի Անգլիացիները յարմար առիթի մը կը սպասեն, Անգլիոյ պաշտպանութեամբ վերահաստատելու համար Ռիարէնս պետը Մոսքիթօներու երկրին մէջ, որ վերջերս կըցուեցաւ Նիքարակուայէ։ Պրազիլիոյ մէջ այս առթիւ ապատամբութիւն մը կը պատրաստուի։ Նիքարակուայի միտքն է Մ. Նահանգաց պաշտպանութիւնը իր մասին ապահովել, և եթէ Քոսթա-Ռիքայի հետ կռուի բռնուի, կեդր. Ամերիկայի բոլոր հանրապետութիւնները և կեդրոնական Ամերիկայի ջրանցքին վրայ գործակցութեան համար մրցող երկու մեծ պետութիւնները (Անգլիան և Մ. Նահանգները) մեծ գործ պիտի ունենան։

ՆՈՐ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ ՄԸ.— Ամերիկացի Պ. Ուիլեամ ՃԷյմսը Բէյտ մտադիր է քիչ ատենէն Զինաստան մեկնիլ, Թիւլէքի կեդրոնը և եթէ կարելի է Լասսա երթալու համար։ Այս վերջինը լամայականութեան (աղանդ մը) սուրբ քաղաքն է։ Պ. Ուիլեամ կը կարծէ թէ իր նախորդը Պ. Լանտոր չյաջողեցաւ իր փորձին մէջ, վասն զի իր հետեւորդները շատ էին և ասկէց զատ իր ծախսերը անբաւական էր։ Պ. Ուիլեամ հինգ մարդ միայն պիտի առնէ իրեն հետ, ամէն տեղ պիտի ներկայանան իբրեւ առեւտրական ճամբորդներ, և ինքն իսկ իբրեւ մուրացկան-քահանայ պիտի կեղծէ ինքզինքը։ իր շրթունքները իրար պիտի կապէ երկաթէ օղակներով, լամայական քանի մը միաբանութեանց սովորութեան պէս։ Այս կերպով ոևէ խօսակցութեան մէջ չպիտի մտանէ ինքզինքը։

1760էն ի վեր միայն երեք եւրոպացիներ այցելած են Լասսա. ասոնք են Մէկենիէ 1811ին, Հիւք և Կապէթ 1844ին։

ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ ՆԱԽԱՐԱՐՆԵՐԸ.— Խորհրդարանական արձակուրդի միջոցին նախարարական կարեւոր փոփոխութիւններ տեղի պիտի ունենան։ Ներքին գործոց նախարար Պ. Ֆոն տեր Ռէքէ տեղի պիտի տայ պետական մարդու մը, որուն պաշտօնը պիտի ըլլայ ընկերվարականներուն թիւը հետզհետէ պակսեցնել Բայսթակին մէջ։ Պ. Ֆոն Ռէքէ յաջողական պարտութիւններ կրեց. իր քաղաքական բարեկամները անգամ կ'ըսեն թէ անկարող է ընտրութեանց նախագահել։ Ուրիշ նախարարական զոհ մը պիտի ըլլայ հարաւային կրթութեան նախարար Պ։ Պոսէ. ասոր ալ յանցանքը սա՛ է եղեր թէ չէ կրցեր Վակնէրներուն և Շոպընհաուերու ընկերվարական վարդապետութիւնը վտարել գերման համալսարաններէն։

ՖՐԱՆՍԱ ԵՒ ՃԱԲՈՆ.—1900 յունվար 1էն սկսեալ Ֆրանսա Ճաբոնի մէջ այլեւս հիւպատոսական դատարաններ չպիտի հաստատէ և Ֆրանսայի հպատակները ճաբոնական օրէնքներուն պիտի ենթարկուին։ Արդէն նմանօրինակ համաձայնութիւն մը կնքուած էր Մեծ-Բրիտանիոյ և Ճաբոնի միջև։

Պ. ՀԱՆՈԹՕ ԵՒ ԲԱՆԿԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ.—Ֆրանսայի արտաքին գործոց նախարար Պ. Հանոթօ Նիկէրի խնդրին առթիւ շատ կարեւոր յայտարարութիւններ ըրաւ։ Յայտարարեց թէ Ֆրանսա բոլորովին անշահախնդիր քաղաքականութեան մը կը հետեւի, և իր սկզբունքն է իր իրաւունքները պաշտպանել միայն։ Նիկէրի և չինական խնդիրներուն մէջ Ֆրանսա կը շարժի ոչ թէ յափշտակիչ քաղաքականութեամբ մը, այլ չուզեր նաև զոհել իր իրաւունքները, մինչդեռ ուրիշներ իրենցը կը պաշտպանեն մեծ ուժով։

ՖՐԱՆՍԱ.— Դշ. օր նախարարական ժողովը շատ կարեւոր նիստ մը ունեցաւ, և նոր խորհրդարանին մօտակուտ ընտրութեան առթիւ խորհրդակցութիւններ կատարեց։

ՌՈՒՍԻՐԸ ԲՈՐԹ-ԱՐԹՈՒՐԻ ՄԷՋ.— Բէքինէն կը հեռագրուի թէ Ռուսիա այս պահուս երկու խոշոր մարտանաւ ունի Բորթ-Արթուրի նաւահանգստին մէջ։ 11 հազար տակառ ածուխ դիզած են. ասկէց զատ փայտէ երկու խոշոր շրջափակ շինած են ցամաքին վրայ ուր նշանահարութեան փորձեր կ'ընեն։ — Սրճանոթատան Օտեսայի թղթակցէն առնելով կ'ըսէ թէ մինչեւ այս տարուան վերջը, ռուսական կամաւոր նաւատորմիղը 30,000 ռուս զինուոր պիտի փոխադրէ Մայրագոյն Արեւելքի կողմերը։

ՉԱՆԶԻՊԱՐ.— Ուկանտայի մէջ նոր կռիւներ չի կան։ Մաքտոնալտ հաղարապետ Լուսլիվասի ամրոցէն փախչող ապատամբներուն ճամբան յաջողած է կտրել։ Պարոնին հարիւրապետ Փեար. 4ին Հնդկաստանէն Քամլալա հասած է։

ՉԱՆԱՉԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՊԻՍԻԲԼԷԹՈՎ ՁԵՐԲԱԿԱՎՈՒԹԻՒՆ ՄԸ.—Առջի օր Բարիզի փողոցներէն մէկուն մէջ, գիշեր ատեն երկու պիսիբլէթներ կանցնէին, առանց լապտեր վառած ըլլալու։ Քաղաքապետական պաշտօնեաները զանոնք տեսնելով, կեցնել ուզեցին. մէկը կեցաւ, բայց միւսը, բոլոր ուժովը մեքենան դարձնելով, սկսաւ սուրալ, միւսնոյն ժամանակ չմոռնալով կրցած անարգական խօսքերը ընել պաշտօնեաներուն։ Բայց կ'երեւայ թէ անպիտանը հաւուի չէր առած իր բարեկամին պիսիբլէթը որ պաշտօնեաներուն տրամադրութեանը տակ մնացած էր։ Ատոր համար, որչափ մեծ եղաւ իր զարմանքը երբ քիչ մը ետքը, երբ ալ փողոցի մը անկիւնէն դառնալով աներեւոյթ պիտի ըլլար, տեսաւ որ ուրիշ պիսիբլէթ մը սոսկալի արագութեամբ իր վրան կու գար։ Թաղապետական պաշտօնեաներէն մէկն էր, որ հակառակ իր ծանր կոշիկներուն և լայնածաւալ վերարկուին, իր բացարձակ տրամադրութեանը տակ մնացած մեքենային վրայ նետուած էր փախստականը հետապնդելու համար։ Եւ որովհետեւ քալ ալ պիսիբլէթի էր, քիչ ատենէն ձեռք ձգեց անոր օձիքը և միւսին հետ՝ որ իր ընկերոջ հսկողութեան տակ կը գտնուէր, տարաւ ոստիկանատուն։

Կ'ըսեն թէ Բարիզի ոստիկանապետը խնդալէն մարեցա՞ւ թէ ճաթեցաւ, լաւ չեմ յիշեր, բայց ատիկա չարգիլեց զինքը որ տեղեկագիր մը պատրաստելով երկուքը մէկէն ապահովութեան պետին դրկէ։

ՕԱՆԴՈՒԻԴ ԳՈՂ ՄԸ.— Ասկէ երեք տարի առաջ, Շանղ Էլիզէի ծառուղիին մէջ, երիտասարդ մը ցորեկ աչքով կնկան մը մատենալով, ժամացոյցը ու դրամապանակը գողցած և կծիկը դնելէն քիչ վերջը ձերբակալուելով երեք տարուան բանտարկութեան դատապարտուած էր։ Այս օրերս, այդ մեծայարգ պարոնը իր պատիժը հազիւ լրացուցած, տան մը մէջէն դրամարկղ մը կը կոտրէ և գտած 200000 ֆրանքը գրպանելէն ետքը, անցագիր մը կը շինէ ուղղակի Լոնտոնի համար և կը նեռուի շոգեկառք։ Բայց Սէն-Լազարի կայարանին մէջ խեղճը նորէն օձիքը ձեռք կու տայ և գողցած 200,000 ֆրանքին մէկ բարան իսկ չկերած կը նեռուի բանտ։

Հաւանական է որ 10 կամ 20 տարուան տաժանակիր աշխատութեան դատապարտեն զայն։

ԳԱՐԵԶՈՒՐ ԽՄՈՂՆԵՐ.—Դերմանական վիճակագրութենէ մը կը քաղենք հետեւեալը՝ որ եւրոպական քաղաքներուն մէջ սպառուած քարեղուրին վրայ կընայ ամփոփ գաղափար մը տալ։ Բարիզի մը տարին 11 լիդրա կը խմէ, Միւնիխի մը 566 լիդրա, Բրակացի մը 172, Պերլինցի մը 160 Վիեննացի մը 145 և Նիւրէմպերկցի մը 331 լիդրա։

Ասկէ զատ Գերմանիա տարին 61 միլիոն 300,000 էքթոլիտր գարեղուր կ'արտադրէ՝ որուն 16,200,000ը Պավերիոյ մէջ կը շինուի. Ամերիկա և Աւստրալիա տարին 55,400,000 էքթոլիտր, Անգլիա 53 միլիոն և Աւստրիա 20,610,000։

ԿԱՐՄԻՐ ՁԻՆԸ.— Սան-Ֆրանչիսքոյի միքրոպաթանական ընկերութեան նախագահը Պ. Բարքուշ. բանախօսութիւն մը ըրաւ վերջերս Վածաչ լեռներուն հիւսիսային կողմը՝ ծովին մակարդակէն 3,400 մէթր բարձրութեան մը վրայ ինկած ձիւնին վրայ։ Այդ լեռներուն գագաթը գրեթէ ամբողջովին ծածկուած էր կարմիր ձիւնի խաւով մը։ Պ. Բարքուշ երկար քննութիւններէ վերջ հետեւցուց թէ այդ գոյնը առաջ կու գար տեսակ մը մանրադիտական կարմիր բոյսերէ՝ որոնք անհկարգրելի արագութեամբ ձիւնին մէջը կ'աճէին ու կը փոխէին անոր գոյնը։

ՊԱՏՈՒԱՒՈՐ ՎԱՃԱՌԱԿԱՆ ՄԸ.—Անցեալ օր Բարիզի փողոցներէն մէկուն մէջ արտաքոյ կարգի ոգեւորութիւն մը կը տիրէր։ Շրջուն վաճառական մը՝ որ ներեւակայելի աժանութեամբ առաջին կարգի կտաւեղէն կը ծախէր, քիչ ատենի մէջ գլխուն ժողուած էր այդ խուռն ամբոխը։ Աւելորդ է ըսել թէ մարդուն ապրանքը ձեռք ձեռք կը խլէին և արդէն մէկ քանի կտոր բան էր մնացած քովը, երբ... ոստիկան մը վրայ հասնելով, մարդուն օձիքէն բռնեց ու քաշել տանիլ սկսաւ։ Խեղճը ձայն ձուն չէր հաներ. քիչ ետքը հասկցուեցաւ անոր գողերու ընկերակցութեան մը պատկանիլը և ծախած ապրանքներուն ալ՝ այլ և այլ վաճառատուներէ գողցուած ըլլալը։ Իրիկուան դէմ, այդ պատուաւոր ընկերակցութեան յարգելի անդամներէն ուրիշ երեք հոգի ալ հարցքննիչ դատաւորին բռնի այցելութիւն տուին՝ որ ամենայն սիրով զանոնք բանտային երեկոյթի մը հրաւիրեց, մարդ չի գիտեր թէ քանի՞ օրուան համար։

Ա. Զ Դ

Կէտիկ Փաշայի Ս. Մեսրոպեան Երկսեռ վարժարանին Տեսչութեան համար, կարող և մասնագէտ ուսուցչի մը պէտք ըլլալով, փափաքողները կը հրաւիրուին ամէն օր ներկայանալ եկեղեցւոյ խորհրդարանը։ 44 2—2

ՀԵՌԱԳԻՐ

ՎԻԵՆՆԱ, 24 Մարտ.— Խորհրդարանը այսօր ընտրեց պատգամաւորութեան անդամները և պատուիրակութիւն մը՝ որ Հուդարիոյ հետ առեւտրական համաձայնութեան վրայ պիտի բանակցի։

—Աւստրիական խորհրդարանին մէջ նախարարական ծրագրին վիճաբանութիւնը կը շարունակուի կատարեալ հանդարտութեամբ։

ԼՈՆՏՈՆ.—Արտաքին գործոց պաշտօնատունը գեկոյցով մը կը հերքէ Լորտ Սոլզպէրիի առողջական վիճակին և հրաժարելուն վրայ տարածուած լուրերը։

ՊԷՐԼԻՆ.—Ռայխսթակը ընդունեց նաւատորմին յաւելման ծրագրին առաջին յօդուածը։

ՊԷԼԿՐԱՏ.— Ալեքսանդր թագաւորը կատարելապէս առողջացաւ։

ՀՌՈՄ.—Պ. Քրիսպի հրաժարեցաւ եբեսվ-խանի պաշտօնէն. խորհրդարանը առանց վիճաբանութեան ընդունեց անոր հրաժարականը։ Խորհրդարանին նրբանցքներուն մէջ կը կարծեն թէ Պ. Քրիսպի նորէն ընտրելի պիտի ներկայանայ Բալերմոյի համար։

—Էսքերհազիի դատին փարձ քննիչներուն Զոլայի դէմ բացած վատահամբաւութեան դատը նորէն պատժական դատարանին առջեւ ելաւ, բայց անորոշ ժամանակամիջոցի մը համար յետաձգուեցաւ, որովհետեւ Զոլայ անձնական նկատած էր պատժական դատարանը։

—Վշինկիքնէն կը հեռագրեն թէ Մ. Նահանգներու ծովային գործոց նախարարը որոշեց ծովուն վրայ թողուլ Մէյնի բեկորները։

—Ս. ԲԵՌԻՈՊՈՒՐԻ.—Կ'իմացնեն թէ ռուս կառավարութիւնը որոշած է ռուսական դրօշը քաշել Բորթ-Արթուրի և Թա-Լիէն-Վանի վրայ, եթէ Զինաստան մերժէ իր պահանջումներուն գոհացում տալ։

Ա.ՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

ՄԱՏՐԻՏ, 25 մարտ.— Այսօր նախարարական կարեւոր ժողով մը գումարուեցաւ, ուր արտաքին գործոց նախարար Պ. Կուլոն կարդաց այն ծանուցագիրը, որ Վաշինկթընի դաշնակցին պիտի դրկուի, պահանջելու համար որ Միացեալ Նահանգները դադրին այժ տալէ Քուպայի ապատամբներուն։

—Սպանիական քննիչ յանձնաժողովին նախագահ Մանթէրոլա ծովակալ հեռագրեց Մատրիտ թէ Մէյնի պայթումը արտաքին պատճառներէ առաջ եկած է։

—Օրլէանի դուքսն ու դքսուհին հոս հասան։ Նախաճաշերին խնամակալ թագուհիին հետ։

ՎԱՇԻՆԿԹԸՆ.—Մաք Քինլի նախագահ ծերակոյտին պիտի հաղորդէ ամերիկեան քնիչ յանձնաժողովին տեղեկագիրը։

ՎԻԵՆՆԱ.— Ֆէրտինանտ իշխան և Մարի Լուիզ իշխանուհին Սոֆիա մեկնեցան։ Ֆրէտինանտին իշխանուհին հետզհետէ կ'ապաքինի։ Իշխանը, իշխանուհին և Պորիս իշխան մայիս ամսուն Ս.Բէդրսպուրգ պիտի երթան։

ԳԱՀԻՐԷ.—Տէրվիշները Աթպարայի մօտ Ատարամայի վրայ յարձակեցան Քասարայի և Գէրպէրի միջեւ. բայց այդ կողմերուն Արաբ պահնորդները զանոնք ետ մղեցին։ Տէրվիշներէն 40 հոգի մեռան։

ՆԻՒ ԵՈՐՔ.—Բրոնտայքի ոսկիի հանքերը տանող ճամբուն վրայ չարագործներ ճամբորդներուն վրայ յարձակում ըրին, բայց Սքակուէյի մէջ գտնուող ամերիկեան զօրքերը պաշտպանեցին ճամբորդներն ու անոնց ունեցածները։

ՊԷՐԼԻՆ.— Պիզմարքի անտառներուն պահապանը դատ բացաւ իշխանին դէմ, որ չուզէր անոր խոստացած 5000 մարքը վճարել իբրեւ նեղտեան թոշակ, այլ 4500 կու տայ միայն։ Դատարանը որոշեց որ Պիզմարք երդումի ընէ թէ իրօք 4500 մարքը խոստացած է։

ԲԱՐԻԶ.—Պիլէոնի ռուսական ընդհանուր հիւպատոս Պ. Թուժանկաքի քաղաքական միջազգային յանձնաժողովին ռուսական պատուիրակ կարգուեցաւ։

—Ռուսիոյ, Ֆրանսայի և Անգլիոյ եբաշխաւորած յունական փոխառութիւնը առաջիկայ մարտին սկիզբը և կամ ապրիլին վերջը հրապարակ պիտի հանուի։

—Խորհրդարանը վաղը (այսօր) պիտի վիճաբանի Ֆրանսայի արտաքին քաղաքականութեան վրայ։

ՏՈՒԲԹ. Ն. ՏԱՂԱՒԱՐԵԱՆ

L'univers et sa formation

(Տիեզերք և իր կազմութիւնը)

Տոբթ. Տաղաւարեան իր այս ֆրանսերէն պատկերազարդ խնամուած երկին մէջ կը խօսի ամփոփ կերպով ատեղագիտութեան պատմութեան վրայ և արեգակնային դրութեան և երկինքի մասին արդի դիտութեան ունեցած ծանօթութիւնները հաղորդելով, երկնային մարմիններու, լոյսի, ջերմութեան և անոնց բաղադրութեան վրայ տեսութիւն մը ընելէ ետքը կ'ուսումնասիրէ տիեզերաբանութիւնը։ Վերջին գլխի մը մէջ կը ճառէ հողագնդին կազմութենէն մինչեւ այսօր ունեցած վիճակին և անոր ապագային վրայ։

Կեդրոնատեղին է Վէյսի գրատունը. Գինն է 2 ֆրանք։ 48 2—3

(*) Ինչպէս գրեցինք մեր երէկի Բաղքական բաժնին մէջ։ Մ. Խ.

ԱԶԳԱՅԻՆ

Քաղաք. Ժողովը երէկ գումարուեցաւ Ղալաթիոյ Խորհրդարանը նախագահութեամբ Ս. Պատրիարք Հօր և ատենապետութեամբ Բարձր Ցարութիւն բաշայի։

1. Խառն Ժողովին վերջին նստին մէջ տրուած որոշման համաձայն, Սսոյ կաթողիկոսական խնդրին համար պատրաստուած թագրիրը կարդաց և որոշեց անոր մատուցումը ձեռնհաս մարմնին։

2.—Ժողովը գոհութեամբ իմանալով Սրբազան Նախագահէն որ Նորին Կայսերական Վեհափառութեան իրատեով հրաման շնորհուած է 25 հայ տղոց Պետական վարժարաններու մէջ ընդունուիլը, իսկոյն գրաւորապէս յանձնարարեց Ուսումն. Խորհրդին որ Ս. Յակոբայ Որբանոցէն և մայրաքաղաքիս այլ և այլ ազգ. վարժարաններէն պարկեշտ և կարօտ ընտանիքներու վերաբերող 25 ուշիմ պատանեակներու ընտրութիւնը խնամքով կատարէ և ցուցակը ներկայացնէ Ժողովին։

3.—Տնտեսական Խորհուրդը յայտագիր մը մատուցած էր Ժողովին, որով կ'առաջարկէր Ն. Բ. Բանեալ ազգային տուրքերը եռամսեայ պայմանաժամով կէս առ կէս գանել և հրաւիրել ազգայիները առիթէն օգուտ քաղելով նոյն պայմանաժամուն մէջ իրենց ունեցած ազգային տուրքերը վճարել։ և երկրորդ՝ ասկէ ետքի վճարումները դիւրացնելու համար, գանձումները մաս առ մաս կատարել։

Ժողովը առաջին առաջարկութեան նկատմամբ կարգ մը դիտողութիւններ ունեցաւ, զորս Տնտեսական Խորհրդին հաղորդեց, և յանձնարարեց որ անգամ մըն ալ նկատողութեան առնէ զանոնք, իսկ երկրորդ առաջարկութիւնը նոյնութեամբ ընդունեց և որոշեց յանձնարարել անոր գործադրութիւնը։

4.—Շապին Դարահիտարի նախորդ առաջն. Տեղապահ Տ. Ամբրոսիոս Ծ. Վրդ.ի գոյքերուն քննիչ Ճանձնաժողովը իր քննութիւնները աւարտած է և տեղեկագիրը Ս. Պատրիարքին յանձնած ըլլալով, որոշուեցաւ Խառն Ժողովին յառաջիկայ նստին ներկայացնել այդ տեղեկագիրը։

5. Էգնայեան կոտակի ժառանգորդները կրկին Ժողովին ներկայացած ըլլալով, որոշուեցաւ յանձնարարել Ղալաթիոյ խնամակալութեան վերջին անդամ մըն ալ խնդիրը նկատողութեան առնել և յայտագրել Ժողովին։

6. Ժողովը ասոնցմէ զատ զբաղեցաւ յարաբերական կարգ մը խնդիրներով։

—Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրը ընկերակցութեամբ Տէր Ներսէսեան Տիգրան էֆ.ի այսօր կայս. Պալատ կ'երթայ իրեն եղած մեծարանքին համար շնորհակալութիւն յայտնելու։

—Սեբաստիոյ առաջնորդ Տ. Պետրոս արքեպիսկ. Թահմիզեան, ընկերակցութեամբ Աբրահամ էֆ. Ֆրէնկեանի և իր անձնական քարտուղար Տիգրան էֆ.ի հինգշաբթի օր կայս. Պալատ գնաց Բարձր. Նայիմէ իշխանուհիին ամուսնութեան համար իր շնորհաւորութիւնները յայտնելու։ Նորին Գերապատուութիւն ընդունուեցաւ Ա. քարտուղար Թահսին պէյի կողմէ։

—Երուսաղէմի Ս. Պատրիարք Հայրը հեռագրով շնորհաւորած է Տ. Դէորդ Սրբազան Երէցեանի եպիսկոպոսացումը։

—Սահմանադրութեան վերաբերեալ Ցանձնաժողովը իր աշխատութիւնները աւարտած և մինչեւ ցարդ եղած դիտողութիւնները և կարծիքներու փոխանակութիւնները ամփոփած և ամբողջին խմբագրութեան ձեռնարկած է. քիչ օրէն վերջին նիստ մը պիտի գումարէ օրուն մէջ ամբողջովին ընթերցումը կատարելէ ետև պիտի մատուցանէ Խառն Ժողովին։

—Ուսումն. խորհուրդը երէկ նիստ չկրցաւ ընել անդամներուն մեծագոյն մասին բացակայութեանը պատճառաւ։

Ա Զ Դ

ՆԵՆՈՒԱՌ ԶՈՒՏ ԽԱՀՈՒԷ ԹԻԹԵՂԱԱՑ ՏՈՒՓԵՐԻՒ ՄԷՋ

Ինչոպա Ս. Յակոբ Ապէ. Հէնդասոյ

Գին մէկ օխայի 12 դահեկան

Սոյն հաստատութեան ինպատ վաճառուած Ռիոյի ընտիր տեսակ խահուէն որ անարատութեամբ և սիրտերի համբով գործածողներուն ծանօթ է, այս անգամ մեծագոյն խնամով պատրաստուած և մէկ օխայի գինը 12 դահեկանի որոշուած է։

Գործածողք ուժան և ընտիր ապրանք գնած ըլլալէ զատ. բարեգործութիւն մըն ալ ըրած պիտի ըլլան։

Կեդրոնատեղին է. Ղալաթիա Եէնի Ճամի Ճատտէսի Զինեբիլի խանին կից թիւ 70 մեքանոցը։

Կը ծախուի. ամէն ծխավաճառ և մանրավաճառներու քով։

100 տրամ զուտ խահուէ պարունակող տուփին գինն է 3 ղրշ. 50 տրամ պարունակողինը 1 1/2 ղրշ. 1—32

ՀԵՌԳԻՐ ՀՈՒՐՔԵՐ

ՍԷԼԱՄԼԸՔ

Երէկ, ուրբաթ, մեծ չքով տեղի ունեցաւ Սէլամլըքի արարողութիւնը։ Վեհ. Սուլթանը փառաւոր կառքի մը մէջ բազմած Համիտիյէ մզկիթը գնաց, եւ ուրբաթի աղօթքը կատարելէ յետոյ միւնոյն չքով կայս. Պալատ վերադարձաւ։

Սէլամլըքի արարողութեան հանդիսատես ըլլալու համար մասնաւոր հիւրանոցին մէջ կը գտնուէին, Անգլիոյ դեսպան Սըր Ֆիլիբ Դրըրի Ա. Թարգմանին հետ, Ֆրանս. դեսպանատան գործակատար Պ. տը Լա Պուլինիէռ Ա. Թարգմանին հետ, պարս. դեսպան Միրզա Մահմուտ Խան Ա. Թարգմանին հետ, Ամերիկեան դեսպան Պ. Անկէլ, Սպանիոյ դեսպան Պ. տի Բամբոսոկրատս, Շուէտ Նորվեկիոյ գործակատարը, Իտալիոյ դեսպանատան Ա. Թարգմանը, Արեւելեան երկաթուղիներու տնօրէն Պ. Կրոսհոլզ, փարոսներու տնօրէն Պ. Պոտոի, Դուէտի Լիսոնէի տնօրէնը և ուրիշ բազմաթիւ օտարականներ։

Ներկաներէն ոմանք Վեհ. Սուլթանին մեծարանքներուն արժանացան Սենեկապետ Էմին պէյի միջոցով։

ԲԱՅՈՒՄ

ԵՐԼՅՏԶԻ ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆ ՇՈՒԿԱՅԻՆ

Վեհ. ՍՈՒԼԹԱՆԻՆ ԿՈՂՄԷ

Ինչպէս յայտնի է, Թուրքուհեղէն պատերազմին մէջ իւկող զինուորներուն որբերուն և այրիներուն և վիրաւորեալներուն ընտանիքներուն օգնելու համար, Վեհ. Սուլթանը հրամայած էր Սըլտրզի մօտ բարեգործական շուկայ մը կազմակերպել, ուր քիչ առեւուտ մէջ աշխարհի ամէն կողմերէն դրամ, թանկագին իրեղէններ և նիւթեր ղրկուեցան։

Վեհ. Սուլթանը երէկ, Սէլամլըքի արարողութենէն յետոյ անձամբ կատարեց այդ Շուկային բացումը։

Ն. Վեհափառութիւնը ժամը ութին ատենները չքեղ կառքի մը մէջ բազմած, բովը ունենալով կայսերազուն իշխան Բարձր. Պիւրհանէտտին էֆ.ն և դիմացը Ղազի Օսման բաշան, Բարեգործական Շուկան գնաց։ Վեհ. Սուլթանին կառքին կ'ընկերանային ձիով, կայսերազուն իշխան Բարձր. Ապտիւլգատէր և Ահմէտ էֆէնտիները։

Ն. Վեհափառութիւնը Շուկային մասնաւոր դրան վրայ դիմաւորեցին բոլոր նախարարները, Սէլամլըքի արարողութեան մասնակցող զինուորական հրամանատարները և Շուկային յանձնախմբին նախագահ Սելիմ Մէհմէտ էֆ., ներքին գործոց նախարարութեան խորհրդական Ահմէտ Բէքիզ բաշա, Վեհ. կայսր փեսայ և թիկնապահ Ահմէտ Զեվիւլբէքիլ բաշա, Արտաքին գործոց պաշտօնական ադբարոդպետ Իպրահիմ պէյ, յախճապակիի արքունի գործարանին տնօրէն Նազըմ պէյ։ Այդ միջոցին կայս. նուագածուներու խումբը Համիտիյէ քայլերգը կը հնչեցնէր։

Վեհ. Սուլթանը Իւրեն յատկացուած սրահին մէջ քիչ մը հանգիստ առնելէ յետոյ, սկսաւ այցելել Շուկային զանազան մասերը։ Ն. Վեհափառութիւնը քարեհաճեցաւ բարեւել հոն գտնուող պաշտօնատարները, դեսպանները և օտարազգի երեւելի այցելուները։

Մեծ-Եպարքոս Բարձր. Խալիլ Ռիֆաթ բաշա հետեւեալ կայս. ճառը կարդաց, զոր Ն. Կ. Վեհափառութիւնը տուած էր անոր։

«Մեր մասին ունեցած իրենց հաւատարմութեան համար, ամենայն բաղձութեամբ և հնազանդութեամբ զինուորական պարտականութեան սիրուն անձնազոհ եղող զինուորներուս ընտանիքներուն և ստացած վերքերէն ախտացեալ զինուորներու մասնաւոր նպաստ մը ըլլալու համար, այս Շուկային հաստատութիւնը մտածեցի։ Մարդասիրութեան գործ եղող այդ մտածումը այսօր իրականացած տեսնելով գոհունակութիւնս կը յայտնեմ։»

Կայս. ճառին վերջանալէն յետոյ Շուկային բացումը ծանուցուեցաւ և Շուկային չորս կողմերը օսմ. յաղթական դրօշներ պարզուեցան և մեծ դրան առջեւ բազմաթիւ ոչխարներ մորթուեցան։ Կայս նուագածուները բարեւի եղանակը նուագելով, զինուորները «Բատիշահըմ չօք եաշա» աղաղակներով օդը կը թնդացնէին։

Բացումի արարողութիւնը լրանալէ յետոյ Ն. Կ. Վեհափառութիւնը Շուկային ամէն կողմերը պտտեցաւ և ցուցադրուած առարկաները մէկիկ մէկիկ աչքէ անցուցի, և ապա Իրեն յատկացուած սրահը դարձաւ Նորէն ուր Շուկային լաւ կազմակերպութեան և կանոնաւորութեան համար յանձնախմբին նախագահին եւ անդամներուն իր բարձր գոհունակութիւնը յայտնեց. այդ միջոցին Վեհ. Կայսր հրամանով բոլոր զօրքերը զօրահանդէս մը կատարեցին, ուրկէ ետքը Վեհ. Սուլթանը հրամայելէ յետոյ որ Շուկային առուծախի գործողութիւնները սկսին, կայս. Պալատ վերադարձաւ։ Ն. Կ. Վեհափառութիւնը այս անգամ ինք անձամբ կը վարէր կառքը, քովը ունենալով Նորէն Բարձր. Պիւրհանէտտին էֆ.ն։

Վեհ. Սուլթանը Շուկան պտտած միջոցին ինչպէս առաջին այցելութեան ատեն, այս անգամ ալ մեծարժէք իրեղէններ գնեց։

Բոլոր նախարարներուն և դեսպաններուն մէյմէկ պարտ նուիրուեցաւ, որոնց մէջ կը գտնուին Շուկային մէջ ցուցադրուած իրեղէններէն մէկ մասին իւղաներկ պատկերները։ Այդպիսի վրայ կը գտնուի կայս. Զինանշանը և Շուկային արտաքին տեսքը։

Դեսպաններուն մասնաւոր հրաւիրագիրներ ղրկուած էին Շուկային բացումին ներկայ ըլլալու համար. միայն Ռուսիոյ դեսպանը չէր կրցած ներկայ գտնուիլ քանի մը օրէ ի վեր անհանգիստ ըլլալուն համար։

Շուկային զանազան մասերը 20 խանութի բաժնուած են. ասոնցմէ զատ ցուցափեղկեր ալ կան. ամէն մէկ խանութի մէջ 11ը ոչտոնեայ կը գտնուին 11օգնականներով, որոնց վրայ հսկելու պաշտօն ունին կայս. Պալատին պաշտօնատարներէն Բեւզիմ և Ալի պէյերը։ Շուկային քննութեան եւ կարգապահութեան հոգը յանձնուած է գնդապետ Նազըմ պէյի։

Շուկային պարտէզին մէջ ալ հինգ հատ տաղաւաբներ շինուած են, որոնց մէջ ալ առուտուր պիտի կատարուի։

Շուկային յանձնախումբը երախտագիտական ուղերձ մը մատուցած է Վեհ. Սուլթանին։

—Շուկան չաբաթը երեք անգամ պիտի բացուի։ կիրակի եւ երեքշաբթի օրերը երիկ մարդերու համար և հինգշաբթի օրերը կիներու համար։ Շուկան բաց եղած օրերը պարտէզին մէջ նուագածութիւն պիտի կատարուի։ Մուտքը 20 ղ.է։

ԿԱՅՍ. ՊԱԼԱՏ.—Բարձր. Նայիմէ իշխանուհիին և Մէհմէտ Բէմալէտտին բաշայի հարսնեկան հանդէսները վերջացան հինգշաբթի օր։

Նոյն օրը իշխանուհին Օրթաքէոյ, Տէֆթէրտար Պուրնիի ապարանքը փոխադրուեցաւ, զոր Վեհ. Սուլթանը նորապսակներուն բնակութեան յատկացուցած էր։

Իշխանական թափորը մեկնեցաւ Սրլտրզի կայս. Պալատէն կէս օրը կէս ժամ անցած։

Բարձր. Նայիմէ իշխանուհին նստած էր պալատական կառքի մը մէջ Բարձր. Մայր Թագուհիին քով, դէմը ունենալով խոպինէպար ոսոխոն։

Իշխանուհիին կառքին առջեւէն ուներեէն կ'երթային ուրիշ բազմաթիւ կառքեր, որոնց մէջ կը գտնուէին կայս. կանանոցին ներքինապետ Բարձր. Ղանի աղա, Ա. Մոռատահիպ ձէվկեր աղա, պալատական տիկիններ և։ Թափորին կ'առաջնորդէին պալատական ձիաւորները, իրենց գլուխը ունենալով կայս. կանանոցին արարողապետ հաճի Ալի էֆ.։

Խուռն ամբոխ մը գրաւած էր թափորին անցած ճամբուն երկու եզերքները։ Իշխանուհիին Տէֆթէրտարի ապարանքը հասնելուն ոչխարներ զոհուեցան, որոնց միսը աղքատներու բաժնուեցաւ դրամական պարգեւներու հետ։

ԿԱՅՍ. ՇՆՈՐՀ.— Կայս. կանանոցին ներքինապետ հանգուցեալ Եավէր աղայի գանձարանը ինչքերը ըստ սովորութեան կայս. Անձնական Գանձին կը դառնան։ Վեհ. Սուլթանը հրամայեց որ այդ ինչքերը ծախուելով գոյացած գումարին կէսը Բարեգործական Շուկային և կէսը պատերազմի ատեն մեռնող զինուորներու որբերու անտուին տրուի։

ՃԻՏՏԷԻ ՄԷՋ ԺԱՆՏԱՆՈՏ.—Պաշտօնական Զեկուցում մը կ'ամփոփէ թէ Ճիտտէի մէջ ծագած հիւանդութիւնը ժանտախտ է. այս մասին առողջապահական ժողովը հետեւեալ որոշումները տուած է. նախ թող չպիտի տրուի որ ցամաքի ճամբով մէկը այդ քաղաքէն դուրս ելլայ։ երկրորդ Ճիտտէ գտնուող ուխտաւորները և մեքքէ երթալիք ուղեւորները ամէնէն առաջ էպուսայիտի մաքրանոցին մէջ 12 օր քարանթինայի պիտի ենթարկուին, պիտի հականեխուին և առանց Ճիտտէ հանդիպելու ուրիշ ճամբով Մեքքէ պիտի ղրկուին. երրորդ. Սուէզի ճամբով եգիպտական նաւահանգիստներէն գացող և թէ Պապէլմանտէպէն գացող ու Գամարանի առջեւ գարանթինային մաքրոզացնող բոլոր ուխտաւորները առանց Ճիտտէ հանուելու, ուղղակի Մեքքէ պիտի ղրկուին մաքուր ուղտերով. չորրորդ. Ճիտտէէն ելլող նաւերը օսմ. մաքրանոցի մը մէջ 12 օր գարանթինա պիտի ըլլան. հինգերորդ, Ճիտտէէն ոչ մէկ ապրանք դուրս պիտի հանուի. մի միայն հոն համբարուած արմտիքը և ուտեստները ծովի ճամբով և էպ ու Սայիտի մաքրանոցէն անցնելէ և քննուելէ յետոյ ուրիշ ճամբով Մեքքէ պիտի ղրկուին։ Սակայն այսուհետեւ օտար երկիրներէն հիճազ ղրկուած արմտիքները և ապրանքները, նմանապէս առանց Ճիտտէ հանդպելու ուղղակի Լիթի նաւամատոյցը պիտի հանուին։

Այս որոշումները անմիջապէս գործադրելու համար հրահանգներ ղրկուեցան հիճազի կուսակալութեան։

ԿՇԻՆԵՐՈՒ ԽՆԴԻՐԸ.— Քաղաքապետական ժողովը հոս հոն գտնուած նոր օխանները և խանթարները վերցնելու մասին կը խորհրդակցի։ Կըսուի թէ փռաստաններուն հրաման պիտի տրուի որ հացերը հին օխայի հաշուով պատրաստեն։

ՌԱՖԷԻ «ԼԻՏԻ» ՇՈՒՆԱՒՐ.— Բաքէի Մարսիլիոյ կեդր. վարչութիւնը Միլլերկրականի բոլոր նաւահանգիստներուն հեռագիրներ ուղղած է Լէպէի մասին, բայց ոչ մէկէն նպաստաւոր տեղեկութիւն մը առած է։ Կը հետեւի թէ Լէպէ առանց օգնութեան մնալով ընկղմած է։

ՔԷՍԼՆԷՊԷԻ ԱՆՏԱՌՆԵՐԸ.—Սելանիկի փատաբաններէն Պ. Ժ. Ագամիտիս նախընթաց օր երկրագործութեան, հանքերու և անտառներու նախարարութեան խնդրագիր մը տուաւ խումբ մը դրամատէրներու կողմէ, որ արտօնութիւն կը խնդրեն Քէսլէնտրէի անտառները 10 տարի շահագործելու և 60 միլիոն օխա ածուխ պատրաստելու համար։ Խնդրարկուները ածուխին 100 օխային համար մինչև ցարդ վճարուած գինէն մէկ դրշ. աւելի կը խոստանան վճարել։

ԹՈՒՐՔԵԻՍԵՐՊ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԴԱՇՆԱԳԻՐԸ.— Պէլկրատէն կը հեռագրուի թէ Սերպ կառավարութիւնը Թուրքեսերպ առեւտրական դաշնագրին բանակցութեանց համար պատուիրակ նշանակած է Պոլսոյ սերպիական դեսպան Պ. Նովաքովիչը և առեւտրական նախկին նախարար Պ. Մարյանովիչ։

ԹՂԹԱՏԱՐԻ ՊԱՇՈՒՍԱԿՆԵՐՈՒ ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԻՒՆԸ. — Արեւելեան երկաթուղիներու տնօրէնութիւնը Թղթատարական և հեռագրական վերատեսչութեան հաշուին վերջին դրութեամբ շինուած վագոններ ապսպրած էր Եւրոպա թղթատարի պաշտօնակներու համար։ Այդ վագոններէն մաս մը Պոլիս հասան և հիմա Եէսի-Գուլէի աշխատանոցը կը գտնուին։

ԽԱՀՎԷԻ ԳԻՆԸ Եւրոպայի մէջ ինկած է։

ԿՐԻՏԷ. — Ֆրէֆոպէնպլանի նայելով Աւստրիոյ արտաքին գործոց նախարար Կ. Լուբոլսքի կոմսը հաղորդած է մեծ տէրութեանց թէ Աւստրիա-Հունգարիա իր զօրքերը ետ պիտի կանչէ Կրետէէն մինչեւ Ապրիլ 3/15։ Հոն պիտի թողու միայն իր նաւատորմին մէկ մասը, հիւպատոսարանին և իր հպատակներուն պաշտպանութեանը համար։ Աւստրիոյ այս գործողութիւնը, կ'աւելցնէ այդ թերթը, չի նշանակեր թէ Աւստրիա կը դադրի տերութեանց ներդաշնակութենէն։

ՀԱՅՏԱՐ ԲՈՇԱՑԻ ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԸ. — Սպ սրապետ Բարձր. Բիզա բաշա հրամայեց որ Հայտար Բաշայի զինուորական բժշկական վարժարանին շինութիւնները փութացուին։ Գործաւորներուն վրայ ուրիշ շատեր ալ աւելցան։ Գամոնտոյի աղիւսարանին հետ պայմանագրութիւն մը կնքուեցաւ քանի մը միլիոն աղիւս շինելու համար։ Շինութեանց վերին հսկողութիւնը յանձնուած է ճարտարապետ Պ. Վալորիի։

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՆԵՐՈՒ ընդհ. քննիչ Պ. Հէնրի Միւլլէր երկուշաբթի օր Միւնիխ պիտի երթայ և Նիրկայ պիտի ըլլայ Տէօյչ Էվանա Լայնի ժողովին, որ պիտի զբաղի Քարլֆէլտերու փոփոխութեան խնդրով։ Միւնիխէն Ֆիւմէ պիտի անցնի, ուր Ապրիլ 5ին գերմանական և աւստրիական բոլոր երկաթուղիներու պատգամաւորութիւնը նիստ մը պիտի գումարէ կ. Պոլսոյ, Վիեննայի և Բարիզի միջեւ փոխադրուող ապրանքներու և ուղեւորներու թարիֆաները բարեփոխելու համար։

ՄԵՆԻՇՆՈՐՀԻ ԵՐԿԱՐՈՒՄ. — Իզմիրի լուսաւորութեան կազմ ընկերութեան պայմանագրութիւնը երկարելով հետեւեալ պայմանագրութիւնը կնքուեցաւ.

«Մէկ կողմէ, կայս. կառավարութեան անունով Հանրօգուտ շինութեանց և առեւտրական նախարար Վահմ. Մահմուտ Ճէլալէտտին բաշայի և միւս կողմէ Իզմիրի լուսաւորութեան կազմ ընկերութեան անունով տնօրէն ու երկրաչափ Պ. Ճոն Կանտոնի միջեւ, յիշեալ լուսաւորութեան կազմ մեծաշնորհին վերաբերեալ 21 Շեվալ 1275 թուակիր պայմանագրութեան տրամադրութիւնները բարեփոխելով և աւելցնելով յետագայ պայմանները որոշուեցան, այսպէս.

Յօդ. 1.— Ընկերութեան մեծաշնորհի պայմանաժամը մեծաշնորհի ներկայ պայմանաժամին լրանալու թուականէն մինչև 40 տարի կ'երկարաձգուի։

Յօդ 2.— Ընկերութիւնը կը խոստանայ հանրային լուսաւորման համար և թաղապետական շրջանակին պահանջումին համաձայն, եղած լապտերներէ զատ 800 նոր լապտերներ վառել։

Յօդ. 3.— Ընկերութիւնը կը խոստանայ երկարուած մեծաշնորհի պայմանաժամին լրանալուն գտնուած շէնքերը, գործարանները, կազի մթերանոցները և ուրիշ բոլոր հաստատութիւնները, և գործիքներն ու գոյքերը առանց իր պարտքերուն և խոստումներուն, ձրիաբար կայս. կառավարութեան թողուլ։

Յօդ. 4. — Հանրային լուսաւորման յատկացուած լապտերներուն իւրաքանչիւրին համար տարեկան, օսմ. ոսկին 100 դրուշէն հաշուելով, հարկ եղած վարձքը, բուն պայմանագրութեան ամենամեծ սահմանը չանցնելու պայմանով, մեծաշնորհին տիրոջը և թաղապետական շրջանակին փոխադարձ համաձայնութեամբ պիտի որոշուի։ Իզմիրի կառավարական պաշտօնատունը ձրիաբար պիտի լուսաւորուի։

Յօդ. 5.—Ընկերութիւնը կը խոստանայ առեւտրական և հանրօգուտ շինութեանց նախարարութեան պատրաստած ցանկերուն և յատակագիծերուն համաձայն, և անոնց վաւերացուած տուն որոշուած պայմանաժամին մէջ արդէն եղած շինութիւնները ընդարձակել և նորոգել 15,000 ոսկի ծախքով։

Յօդ. 6.—Մեծաշնորհին երկարաձգման թուականէն, նախորդ պայմանագրութեան համաձայն, ընկերութիւնը իր շահերուն հարիւրին 10ը կայս. կառավարութեան պիտի տայ։

Յօդ. 7. — Մեծաշնորհի պայմանագրութեան այն տրամադրութիւնները եւ պայմանները, որ ներկայ յաւելեալ պայմանագրութեամբ չեն բարեփոխուած, առջի պէս պիտի մնան ու գործադրուին։

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՐԿԱՆ ՄԸ

«ԴԱԲԼԱՆ» ԸՆԿՂՄԱՆ

Երէկ, ժամը 11 կէսին ատենները Դաւպիտի առջեւ ահռելի արկած մը տեղի ունեցաւ հեռաւոր պարագաներուն մէջ։

Մախսուսէի Դաբլան շոգենաւը որ 2 օր առաջ Էրզրէմէն ածուխ առնելով եկած Դաւպիտի առջեւ խարսխած էր, Միջերկրական երթալու համար խարսխը քաշեց և ճամբայ ելաւ. հագիւ թէ ճամբայ եկած էր, և ահա ջուրերէն քշուելով գնաց զարնուեցաւ անգլիական դրօշ կրող Ֆրէտիէլն շոգենաւին, որ երէկ եկած էր Թանկարոբէն ցորեն բերելով։ Տեղի ունեցած բախումէն Դաբլան, ճիշդ ծընունդեան ուղղութեամբ եռաի կող մէն խոշոր պատառուածք մը ստացաւ, ուրկէ ջուրը սկսաւ կատաղութեամբ ներս խուժել։ Դաբլանի նաւաստիները տեսնելով թէ վտանգը վերահաս էր, ուրիշ բան չմտածելու բայց անձերնին ազատել։ Այդ միջոցին հոկէ անցնող Շիրքէթի կառաբարձ շոգենաւը, նաւահանգստի վարչութեան շոգենաւակը և ոստիկաններու մակոյկները և այդ կողմը գտնուող բոլոր նաւակները և մակոյկները արկածին տեղը փութացին, բայց չկամարձակեցան շատ մօտենալու վասն զի շոգենաւը եռաի կողմէն ընկղմելու մօտ ըլլալով, վախցան որ զոհ կ'երթան յառաջ գալիք կատաղի յորձանքին։ Այսու հանդերձ նաւաստիները ինքզինքին ծով նետելով յաջողեցան այդ մակոյկներու և ուրիշ շոգենաւերէ նետուած անկիներու (սիմիթ) միջոցաւ ազատուիլ։

Գաբլան տասը վարկեանի մէջ ամբողջովին ընկղմեցաւ, կաթսան որոտագին ձայներով պայթելէ յետոյ։

Թուրք թերթերը կ'ըսեն թէ Դաբլանի նաւապետ Ապտիւլքերէմ էֆ. տեսնելով որ Ֆրէտիէլն շոգենաւին վրայ կը քշուին, քանի քանի անգամներ պոռացեր է այդ վերջինին որ «գալամէ», ընէ չկրնան, բայց անգլիական շոգենաւը ականջ չկախելով այս ազդարարութեան և Դաբլան ալ նոր ճամբայ ելած ըլլալուն համար չկրնալով «ուսքորը» պէտք եղածին չափ շատ դարձնել. կարելի չէ եղած բազմաւմին առաջքը առնել։

Դաբլան 36 նաւաստի ունէր, որ ամբողջովին ազատեցան, նաւապետներուն հետ։ Անգլիական շոգենաւն ալ ցուկին կողմէ վնասուեցաւ. նորոգուելու պէտք ունի։ Դաբլանի տարողութիւնն էր 1500 տակառաչափ և ամբողջովին ածուխ բեռցած էր, ասկէ զատ թէ 12 տարի առաջ գնուած էր անգլիական ընկերութենէ մը։ Ֆրանտիլն. որ Պոլիս գտնուող Բիլ Բրիսթ Վալբէր գործակալութեան կը պատկանի, դեռ հոս է։

SANTAL MIDY

Լաւէ յիշեցնել երիտասարդներուն թէ իրենց տարիքին յատուկ ցաւերը 48 ժամէն կը դարմանուին միմիայն Սանթալ Միդիով, և թէ անօգուտ է օտար նիւթեր խառնել անոր, որ կը գրգռին երիկամունքները և միզափամփուշտը, փնտռել Միդի անունը դեղահատներուն վրայ։

Եթէ կայ անպատեհութիւն մը օրուն կ'ենթարկուին Վիշիի ջուր խմողները, սա է որ մէկ քանի վաճառականներ, երբ իրենցմէ Վիշիի ջուր կ'ուզուի առանց աղբիւրին անունը տալու, օտար ջուր մը կը բերեն Վիշիին տեղ, օգտուելով պիտակներու նմանութենէն. անոնք որ կը ճանչնան Վիշին, միշտ Վիշի Սելէսթրէն, Վիշի Կաստոր Կոխլէ կամ Վիշի Օքիլոպ անունները կը գնեն։ Վիշի-ֆիրմի գոմբաքիմները, որոնց համար խօսած ենք արդէն, այս աղբիւրներէն հանուած աղերով կը շինուին։

ԱԶԳ ՕՍՄ. ՀԱՆՐ. ՊԱՐՏԷՒ ՎԱՐԶՈՒԹԵԱՆ

Օսմ. Հանր. Պարտքի Քաղուած հաստատներու ընդհ. տնօրէնութիւնը կը ծանուցանէ Սելանիկի Առեւտրական և Ճարտարարուեստական օսմ. անանուն ընկերութեան քանքարհիմք հազար բաժնեթուղթերու (համար 100 ֆ.) տէրերուն, թէ դրամագլուխի տուքքերը ամբողջապէս վճարուած ըլլալով յիշեալ ընկերութեան ամբողջական գրամագլուխէն, իրենց համար դրոշմահարութեան կանոնական ձեւակերպութիւնները պիտի կատարուին առանց ոչ է ծախքի, երբ մուրհակները դրոշմաթղթի ճիւղին ներկայացուին, որ Ղալաթիոյ Պալըքհանէին կցուած է։

Ընդհ. Տնօրէնութիւն

11/23 Մարտ 1898 1—3

ԱՌՈՂՋՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՕԳՈՒՏ

Եթէ զուտ թարմ դեղեր և դեղագործական պիտոյքներ դիւրամատչելի դներով ամենայն ուշադրութեամբ և արագութեամբ դեղագիր շինել տալու պէտք ունենաք, քան տարիէ ի վեր փորձառութեամբ յաջողութիւն ստացող դեղագործ Պ. Գ. Օլեանի դեղարանը դիմեցէք. Ղալաթիա կամուրջին գլուխը մանավին քովի փողոցը Խալիլ Բաշա փողոց թիւ 11։

47 3—30

ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ԴԻՏԱՐԱՆ

Հետեւեալ տեղեկութիւնները մեզ հաղորդուած են այս առաւօտ 14 Մարտ։

Կ. ՊՈԼԻՍ.— Դանուաչափ 761.— Ջերմաչափ 8 մասիճան.— Օդը ամպամած։

— Կես օր, ժամը 5,37։

Կ. ՊՈԼԻՍԷՆ ԴՈՒՐՍ.—Ջերմաչափը ցոյց կու տայ. Արհանկել, Մոսկուա 9 աստ., Բեդրապուրգ 8 աստ., Բարլիզ 2 աստ., զրոյեն վար։—Օսկաա 0 աստ.,—Վիեննա 4 աստ., Սօֆիա 5 աստ., Թրեսդ 7 աստ., Սինսոպ 9 աստ., Իզմիր 12 աստ., Աբէնիֆ, 14 աստ., Տրապիզոն, Վալոնա 15 աստ., , Պիրուտ 23 աստ. զրոյեն վեր։

Սեւ Ծովուն վիճակը Բիլիթայի մէջ։ — Հանդարտ։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ

Օսմ. Բանսոպիտէ Սեռի Դ.	Օ. Ո.	23	14
Ամէնէն բարձր գին	»	23	15
Ամէնէն վար գին	»	23	12
Բուսէլիի երկաթ. զոց.	Ֆր.	106	37
Ամէնէն բարձր գին	»	106	50
Ամէնէն վար գին	»	106	12

ԲԱՅՈՒՄ 14 Մարտ

Օսմ. Բանսոպիտէ Սեռի Դ.	Ֆ. կ.	23	08
Բուսէլիի երկաթուղի	Ֆր.	106	—
Օսմանիյէ		385	—
Ռէժի		283	—
Օսմ. Պանքա		12	30
Բէէտի ժէնէրալ ՕՁՁմ.		8	15
Երկրագործական Պանքա		7	30
Աստ. ՕՁ. Շանժ է Վալէօր	Ա. Ո.	3	25
Օսմ. Ասիան. Ընկ.		4	55
Թրամուէյ բաժնեթ.		830	—
» Ժուիսանս		265	—
» պարտամ.	Ֆր.	505	—
Տէրբոսի ջուրի ընկ.	»	315	—
Քարաի կ Պոլսոյ	»	465	—

ՍԹԻԼԱՆՑ

Բանսոպիտէ ուն օրուան	Օ. Ո.	2	15
» մէկ ամսուան	»	—	—
Բուս. երկ. ուն օրուան	»	—	—
» » մէկ ամսուան	»	—	—

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

20 ֆրանկնոց	Ղրշ.	87	05
Անգլիական ոսկի	»	109	30
Բոլ էմբրիալ	»	89	20
Քրիմիզ	»	51	02
Մէճիտիէ արծաթ	»	108	06
Մէճաիզիք	»	91	—
Բուպլի Ռուպադրամ	Օ. Ո.	8	59

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոն 3 ամիս	Ղրշ.	109	30
» » » չէր	»	110	20
Բարիզ » »	Ֆր.	22	97 1/2
» » » չէր	»	22	87 1/2
Պերլին անտոկոս չէր	Մարք	18	43 3/4
Վիեննա չէր	Ֆլորի	10	87 1/2

CHEMISERIE UNIVERSELLE

ՀԱՍԱՐԱԿԱՅ ՇԱՀԸ

ՏԻԵԶԵՐԱԿԱՆ ՇԱՊԿԱՎԱՃԱՌ

Բէրա, Շէրմէ Ճատտէ, 399

ԻՐԱԿԱՆ ԶԵՂՔ

1897 Մարս 9/21 բ.հն սկսեալ մինչեւ 30 օր

Փափաքելով փոխել իր ապրանքներուն մթերքը, վաճառատան տնօրէնութիւնը պատիւ ունի ծանուցանելու իր բազմաթիւ յաճախորդներուն և հասարակութեան, թէ որոշած է մեծ զոհողութիւն մը ընել իր բոլոր ապրանքները գործածարանին իրական գիներովը ծախելով։

Տնօրէնութիւնը կը յանձնարարէ հասարակութեան օգտուիլ այս միակ առիթէն որ կ'ընծայուի իրեն գնելու համար կարեւոր նիւթեր. ինչպէս, այր և կին մարդոց համար շապիկ, կիներու համար

ՎԻԱԼԻ ԳԻՆԻ

ԿԱԶԴՈՒՐԻԶ ՋՕՐԱՑՈՒՑԻՉ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳԻՉ

ՔԻՆԱՅՈՎ ՄՍԻ ՀԻԻԹ ՖՈՍՖԱՏ ՏԸ ՇՕ

Ամենազգալ կազդուրիչն զոր պարտին գործածել Ապաքինողները, Ծերերը, կանայք, տկարակազմ Տղաներն և ամեն փափուկ անձինք։

Բազկացեալ Մկանանց և Զբաղումն ու Ոկրային դրութեանց կազմութեան և զարգացման յոյժ անհրաժեշտ Դեղերով։

ՎԻԱԼԻ ԳԻՆԻՆ ամենէն ազդու գեղերու միաւորութիւնն է, ընդդեմ Ախտի տկարութեան, Դեղնութեան, Թուլութեան, Սաստիկ ամեն ցաւերու, փորկրութեան, Հիւծման, երկար ապաքինմանց, և.ն. ի մի բան, Թուլութեան, Վատութեան, Զբաղին ուժգնութեան ամեն վիճակներուն որոց շատեր չարաշուրջ կերպիւ ենթակայ են մեր օրերս։

ԼԻՈՆ—Դեղարան ժ. ՎԻԱԼ, Վիքթոր Հիւկո փողոց, 14—ԼԻՈՆ 507

Բնակալ և միակ աւանդատու ի Կ. Պոլիս ՕՆԻՒՆԹ ԲԱՆԷԿՆԱ Ղալաթիա, Մոմհանէ, Թիւ 86։ Կանակ կը Վաճառուի ամեն դեղատուներու մէջ և դեղավաճառներու քով։

ՌՕՍԻԱ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

1881 Մարտ 20 ի կայս. Իրատէով արտօնեալ Ընկերութեան կեդրոնատեղին Բեթերսպուրգ Ընկերութեան ապարանքը, Մեծ Մորսքայա 37

Ապահովագրութեանց ճիւղեր ՀՐԴԵՀ.— ԿԵԱՆՔ.— ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԻՒՆ.— ԱՐԿԱՆՔ։

Ընկ. դրամագլուխ ամբողջովին վճարուած	10,000,000 ֆր.
Երաշխաւորութեան գումար	67,000,000 »
1895 ի հասոյթք	25,000,000 »
1881 էն ի վեր Ընկերութիւնը իր ապահովագրեալներուն վճարած է մօտ	100,000,000 »

Ընկերութեան քննիչ ի Կ. Պոլիս Ա. ՀԻՒՐՄԻԶ

Ղալաթիա, Քոլոֆէն վրայ (էն Մաստոպան փեղը)

Ընդհ. Գործակալ Թուրքիոյ համար ԹԷՈՖՕՐ ՐԷԲԷՆ

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ

ՍՈՍԱԶԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Ընդդէմ Հէլի, Կ. Պոլսոյ և Օրէսայի

Անուանք	Թօնս	Անուանք	Թօնս	Անուանք	Թօնս	Անուանք	Թօնս	Անուանք	Թօնս
Ալպանս	1069	Գօմ	1497	Կօզ	1011	Մալմ	724	Բօզարիս	1862
Ալէքթ	3607	Գօնկ	2906	Կրօտն	1695	Մարէնկ	2273	Սարֆ	1113
Անմէլ	1541	Գօրս	895	Հրդ	775	Մարդէլլ	3709	Ցիբիս	1735
Արիսոյզ	2377	Տիտ	48 1	Հիտալկ	1581	Միրատս	3557	Սիլվիս	1193
Բասանս	18 2	Տօմինս	937	Հինտու	3720	Միլ	1057	Սրէրդ	1200
Գօրտինս	1264	Տուրդ	2383	Հօրաղիս	3600	Մօնդէպէլլ	1735	Թասսս	1328
Գրավս	1076	Տրաբս	1713	Հումէր	596	Մուրիլ	2419	Թ. Ուիլսն	1346
Գրիւն	841	Տինամ	504	Իակ	2354	Նէրս	1083	Փօրիս	3827
Գրֆֆիս	4431	Էպրդ	2464	Իտահ	5540	Օհիս	4100	Փուէտս	1470
Դէյրս	1671	Էլտորատս	1520	Ճիւն	1080	ՕնՍարիս	4036	Փորքիտս	487
Գալիբսս	1337	Էրաղս	1481	Քէս	1053	Օրլանտս	1535	Ուրպինս	2419
Գամէշ	1244	Ֆիտս	954	Քօլբինս	2307	Բալէրմս	1637	Վասրս	1914
Գաղս	1094	Ֆինլանտ	1828	Քօվնս	1700	Բօլս	510	Զօլս	1289
Զիբակս	2729	Ֆլամինկս	849	Լէս	1053	Բիալիս	2229	Զօլմուրնս	2396
Միսէրս	1834	Ֆրանչիսքս	4582	Լէբանդս	2272	Բինատս	1663	Եէտս	1850
Գլիս	2697	Կալիէս	3060	Լիվօրնս	1643	[illegible]	1613	Զէրս	1200
Քօլօրատս	4235	Կիդանս	1243	Լօրէնցս	3191	Բօմէս	1789		

Պատանս չոգենաւը, նաւապետ Մաց, ընդհանուր վաճառքով Հէլէն հոս հասած, պարպած և Օտէսա ուղեւորած է։

Մոբիլլս չոգենաւը, նաւապետ Ճօնսընն, ընդհանուր վաճառքով Հէլէն հոս հասաւ։

Իակս չոգենաւը, նաւապետ Ուտրն, ընդհանուր վաճառքով Հէլէն մեկնած է մարտս 14ին և 29ին հոս կ'սպասուի։

Դիմել առ գործակալս Ֆ. ՀԻԼՏ ԷՆՏ ՐԻԶՕ

Թիւ 17—18, Քիւչիւք Միւսէթ խան, Ղալաթիա

ՍԿԻԿԻԻՏԱՐ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒԵՐ

Իսկիւտարէն	Կամարջ	Կամարջէն	Իսկիւտար
— —	6 15	— —	7 — Գվկ.
11 30 Գէշիք	6 50 Գէշիկ.	12 —	7 40 Գշկ.
12 15	7 55 Գէշիկ.	12 50	8 20
1 —	8 50ենգ.Գշ.	1 20	9 —
1 30	9 35	1 50	9 40
2 —	9 45 Ֆէրպ.	2 15	10 15 Գվկ.
2 30	10 10 Գէշիկ.	3 — Վոսփոր	10 30 Ֆէրպ
3 —	10 35 Գվկ.	3 5	10 40 Գվկ.
3 30	11 — Գվկ.	3 30	11
3 15 Ֆէրպ.	11 — Ֆէրպ.	4 —	11 25 Գվկ.
4 —	11 20	4 — Ֆէրպօթ	11 30 Ֆէրպ
4 30	12 —	4 35	11 50
4 15 Ֆէրպ.		5 —	12 15
5 —		5 40 Գէշիկ.	
5 35		5 30 Ֆէրպօթ	
5 50 Գէշիկ.		6 15 Գշկ.	

ԿԻՐԱԿԻ ԵՒ ՈՒՐԲԱԹ ՕՐԵՐ

Իսկիւտարէն	Կամարջ	Կամարջէն	Իսկիւտար
12 —	6 50 Գշրթ.	12 20	7 40 Գշր.
12 45	8 Գշրթ.	1 —	8 20
1 20	8 45	1 35	9 —
2 —	9 30	2 20	9 40
2 45	9 45 Ֆէրպ.	3 5	10 15
3 25	10 15	3 — Վոսփ	10 30 Ֆէրպ.
3 15 Ֆէրպօթ	10 35	3 30	10 40
4 5	11 — Ֆէրպ.	4 — Ֆէրպօթ	11 20
4 40	11 10	4 45 Գշկ.	11 30 Ֆէրպ.
5 25	11 45	5 30 »	11 45
5 30 Գշկ.	12 —	5 30 Ֆէրպօթ	12 15
5 45 Ֆէրպօթ		6 15 Գշկ.	
6 15 Գշկ.		7 5 Գշկ. Գգ.	

ՀԱՐԵՄ ԻՍԿԷԼԷՍԻ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒԵՐ

2 — Հարէմէն Սալամաց բացի Կիր.է)
4 — » » բացի ուր.է
10 40 » » բացի ուր. կիր. օրերէ)
11 25 » » ուր. կիր. ժ. 10.45ին
1 30 Կամուրջէն Հարէմ Սալամաց բացի Կիր.է
3 30 » » » բացի Ուր.է
10 10 » » անտի Սալամաց բացի ուր. կիր. օրերէ
11 10 » » » Սալամաց [կիրակի եւ ուրբաթ օրերը ժամ 10.30ին։

ԻՄԻԿԻՒՍԱՐ ՍԻՐԲԷՃԻ ԻՍԿԷԼԷՍԻ ԵՒ

ԳԱՊԱՔԱՇԻ ՄԻՋԵՒ ԿԱՌԱԲԱՐՁ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿԻ ԺԱՄԵՐԸ

3 15 Իսկիւտարէն Գապաքաշ Սիրբէճի
4 45 Իսկիւտարէն Սիրբէճի
9 45 Իսկիւտարէն Սիրբէճի
11 — Իսկիւտարէն Սիրբէճի
4 — Սիրբէճիէն Իսկիւտար
5 30 Սիրբէճիէն Գապաքաշ Իսկիւտար
10 30 Սիրբէճիէն Իսկիւտար
11 30 Սիրբէճիէն Գաք.Իսկիւտար

Նշան.—Օրը միգապատ եղած ատեն շոգենաւը իրենց գտնուած տեղերը պիտի մնան։

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՒ ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ

Ն. ԲԱՔԷՆ ԵՒ ԸՆԿ

Մասնիկայի և Գալատայի Հէլէ-կանոնաւորապէս բանող

ԺԱՄԱՆՈՒՄ

Մարտ 29 Ամերիկեան Մարսիլիա։
Ապրիլ 4 Մինէրվէլ Անատոլիոյ եղերքէն։

ՄԵԿՆՈՒՄ

Մարտ 30 Ամերիկեան Սամսոն, Տրապիզոն, Պաթում և Նովորոսսիյսք։
Ապրիլ 5 Մինէրվէլ Մարսիլիա ուղղակի։

Բարիզ-Լիոն-Մարսիլիոյ երկաթուղեաց ուղեւորութիւնն ի միասին առնելով,

Ա. կարգ 245 ֆրանք
Բ. » 175 »

Ուղղակի և արագ ուղեւորութիւն Նաւագրէգի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատար ԹԻՈԹԷՄ ԲԸՊՈՒԼ

575 Թոփհանէ, քարափին վրայ

ՖԻՆԱՐՏ CUNARD

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ

Ոչ ոփոք երկու անգամ կը բանէն Լիվերպուլ և Աքէ-Լէյդ դէպ

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թօնս
Ուսպրիա	7718	Գոնինտ	4581
Եդրուրիա	7718	Սամարիա	3574
Սէրվիա	7391	Մարաթոն	2408
Ուրանիա	7268	Աղաս	2393
Բաւոնիա	5587	Սարակոսա	2168
Սէֆալոնիա	5517	Թարիֆա	2246
Կալիա	4809	Բալտիրա	2144
Սիթիա	4557	Բրինիատա	1899
Ալէբրս	2143	Մորոգզօ	1855
Քէտար	1876	Քամանիա	12950
Եէրպուրլ	1614	Լուբանիա	12950
Գաղլանիա	4845		

Դիմել առ ԹՈՄԱՍ Զ. ՃՈԼԻ գործակատար
Thomas C. Joly
Ալիբսիատիս խան, Թիւ 401
Ղալաթիա 571

ՄԱՍԻՍ

ՄԱՀՈՒ ՏՈՒՆ

Սամաթիոյ, երկաթուղիի կայարանին մօտ գտնուող փայտաշէն տուն մը, որուն մէկ կողմը երկաթուղիի գծին և միւս կողմը ծովին կը նայի աժան գինով ծախու հանուած է։ Ուն հինգ սենեակ, շորս տուֆա, խոհանոց մը, ջրհանաւոր հոր մը, երկու բակ և 200 կանգուն պարտէզ ևն։ Տեսնել փափաքողները դիմեն Սամաթիա, երկաթուղիին կայարանը, խանվէճի Անասթասի։ Սակարկութիւնը տունին տիրոջը հետ։ 2—10

ԼԻՆԻՄԱՆ ԺԷՆՕ

40 ՏԱՐՈՒԱՆ ՓԱՌՈՒՈՒԹԻՒՆ

Ալ հալկ չկայ խարտ. լու եւ փտեցնելու.

Ընդունուած է անասնաբոյժերու եւ անասնաբոյծերու կողմէ։

Գործարանի մարքէ

Այս դեղ ա՛միայն է եւ անվրէպ կը դարմանէ ձիերուն կաղալը, ճմլուածքները, ոտքերու զտոնելը, ցուկի վիրքը, ծուլգի ուռեցքները, սրունքներու անջատումը, ոտքի ուռեցքները՝ ինչպէս նաեւ կը վանէ կարգ մը հիւանդութիւնները։ Դին վեց ֆրանք։

Վեցուկէս ֆրով ուղուած տեղը կը յանձնուի։

Կ. Պոլսոյ մէջ կը գտնուի Մէհզիքի, Գասապեան, Քիւչիւքեան ու Քանգիլ եւ այլ մեծ դեղավաճառներու քով։ 353 36-52

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ

ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿ. ՐԱՇԵԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՏՐԱՍ ԳՈՒՄԱՐ

906,000,000 ՖՐԱՆՔ

Ֆուրէնսիոն յԵրգոյ

Փարիզ, 16, Գուլվառ առէ դ'Իթալիէն. 1, 3, եր Լը Բեկիէ փողոցի սեփական շէնքին մէջ 1845ին հիմնուած է։

Ղապիովզր.ներու վճռ. 1 Մարտ— 133,000000
1895ի գոյքերէն
Ղապիովզրեալներու վճարուած 87,000000
Հասոյթ 196,000000
Նոր ապահովագրութիւնք 661,000000

1896 յունուար 1

Աւանդք եւ անշարժ կալ. յԵւրոպա 40,000000
Յաւելեալ դրամագլուխ 134,000000
Դրամ ապահովագրութիւնք Մարտ— 141,000000

Տնեղէրան ապահովիչ

Շահաբաժիններու բարդմամբ և ապահովագիրներու վերադարձմամբ ի դէպ մահու։

Պայմանագրութեան նոր եղանակ

սկսեալ Առաջին տարւոյն լրանալուն պէս։

ԱՌԱՆՑ ՎԵՐԱԳԱՀՈՒՄ ի մասին բնակութեան և ուղեւորութեան։

Հինգ տարի եղաբ ԻՐԱՒՈՒՆՔ տալով ընկերութենէն փոխադրութիւններու որոց դուսմարընչանակուած է ապահովագրին մէջ։ աւելի ընդարձակ տեղեկութիւններու համար դիմել առ Տնօրէնութիւն ի Թոփ։

188 Ճ. ՈՒ. ՀԱՒԻԹՕՂ եւ ԸՆԿ.

Վայվոտաի ոգ, Վէգ- իս խան, Ղալաթիա

ԲԱՋԷ

ՄԵՆ ՀԱՑ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ՊԱՏՐԱՍՏ ԵՒ ԶԱՓՈՒ ՎՐԱՑ ՀԱՆԴԵՍԶԻՑ

Կ. Պոլիս, Մահմուտ Փաշա, Ապուտ Էֆէնտի Եէնի Զարշը, Թիւ 8, 6

Վաճառատունս պատրաստ ունի ծանուցանել ազնիւ Հասարակութեան թէ՝ ի վիճակի է հայթայթել անմրցելի գներով թէ պատրաստ և թէ չափս վրայ հանդերձեղէնք։ Տնօրէնութիւնն՝ սերտ յարաբերութեան մէջ լինելով Ֆրանսայի ամենէն լաւ գործարանաց հետ, կարողացած է ի մեզ ունենալ ազնիւ չուխայներու տեսակ քանակութիւն մը որ հրապարակի վրայ ծախուած պատրաստ հանդերձեղէններու ցաւալի վիճակն և սղութիւնն իսկոյն կը պարզէ լաւ դիտողին։ Գերման-Աւստրիական կեղծ պատրաստութիւններէ խորշած, միայն զուտ բուրդ Ֆրանսական, Անգլիական և Գէրմանական լաւ ապրանքներ տեղական ընտիր գործաւորութեամբ պատրաստել և տալով գներով ծախել, այս եղած է վաճառատան նշանաբանն։ Հրապարակէն չուխայ գնելով, պատրաստ զգեստ ծախելու ճգնող վաճառատուններն այցելելէ առաջ, կը խնդրուի անգամ մը դիմել մեր վաճառատուններն ալ։

Վերջին գին. Թիւը 2 դրչ.

20 69—100

Աքսօնատէր Կ. Ս. ԻԻԹԻԻՃԵԱՆ

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1852

Տ՞Ռ Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ-ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ

396 ՄԵՆԹ ՓՈՂՈՑ ԲԵՐԱ 396

(Եանէ գարեկոպան վրայ յարիւ, ճիւր Զաղաւրիանց դէմ)

Կատարելագործեալ գործիքներու միջոցաւ ամենասաստիկ ցաւած ակռաներն ալ անդամ կը լեցնեն. ցաւազրկելու և բուժման միջոցաւ պայմանաւ։

Նորահնար եղանակաւ, նուրբ, ճաշակաւոր, և դիմացկուն արհեստական ակռաներ կը պատրաստեն, յար և նման բնականի, գինի յանձնարարելի ըստ պարկեշտ, ծանօթներն, և ապա արտասանութեան երաշխաւորեալ։

Բերնի հիւանդութիւնք կատարելապէս կը բուժուին, ինչպէս նաեւ թմրեցուցիչ դեղերու և ամենակատարելագործեալ աքցաններու միջոցաւ, առանց ցաւի ատամնահանութիւն։

Ց.Գ. Ամերկ. սով.համաձայն ձմեռները կիրակի օրերն ալ, (Գնէ- կէ- օր) ինչպէս նաեւ ամեն օր, (Գնէ- կէ- էլեր) հիւանդ կընդունին Բերայի գործատեղին։

Գաղաղիւղիք կրնան դիմել իւրեանց բնակարանն, Ֆր- 1 Թէլէվիկ էզոյ։

ԹՐԻԱՆՏԱՖԻԼՕՐՈՒԼՕ ԵՂԲԱՐՑ ՀՄԳԵԼԵԱՑ ԳՈՐԾԱՐԱՆ

Մասրիէ-գէլ

Ղալաթիա, ՄՈՄՀԱՆԷ հատատէսի, Թիւ 69

Սոյն գործարանը, բացուած 1878ին, կը ծախէ ամեն տեսակ մասթիքա և տիւղ. ղուտ խաղողէ լինուած։

Թրիանտաֆիլօրուլօ եղբարց օղին, օժտուած հաղուագիւտ յատկութեամբ ու հաշակով, ախորժակը կը բանայ, լիզերուն օժ, և մտքին կորով կուտայ. Նրբաճաշակ խմողներուն կը յանձնարարուի Թրիանտաֆիլօրուլօ եղբարց օղին, որ կը ծախուի գոցուած և կնքուած չիշերով։

Դիմել. Բերա Եանի, Հէլվեցիա, Գիզանս, Կամպրիսս գարեջրատուները, Բաքաստօրուլօ, Բաքաեանօրուլօ, Գրիցալի, Գրիգորիգօս, Մարսիլիա և Տիմիթրաքօրուլօս նպարեղէնի վաճառատունները, Թարլապաչի 65 և 170 թիւ. ըմպելեաց մթերանոցները, Սիրքէճի Վասիլիատի և Զագոդարեղէնատունները, Պալըք բաղար Ֆիլոքսս և Էֆթասի խանութները, Լիմոն խակէլէսի Գէլիբինի մթերանոցը, Գէլիքթաշ Անէքթի, Գալաբի և Բանճօրուլոսի խանութները։

ՇՕՄԲ RUSSE

NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբաթուան երթեւեկութիւնք

Գշ. 10/22 Միտիլլի, Իզմիր, Փիրէոն, Աղեքսանդրիա, ժամը 3ին յետ միջօրէի։

Գշ. 11 23 Սեվաստոբոլին սուրհանդակ, առաւօտեան ժամ 10ին։

Երկ. 12/24 Տարտանէլ, Այնօրոզ, Մելանիկ, Իզմիր ժամը 4.ին յետ միջօրէի։

Շբ. 14 26 Իւպլուս. Սամսոն, Օլտու, Կիրասոն, Տրապիզոն եւ Պաթում առտուն ժամը 11ին։ 562

ՍՐԵՏ. ԼԷՎԱՆՏ ԵՒ ԸՆԿ.

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Հէվբէ-լի և Աբէ-Էլէյ դէպ- բանող շոգենաւերը

Անուանք	Թօնս	Անուանք	Թօնս
Վիրգօրիան	10500	Ֆլավիան	3500
Առաձնիան	10500	Էմիրբիրն	3500
Բէկոդիան	10500	Արրժ.ըն	3000
Լանքաստրիան	9000	Ալճէբիան	2500
Ֆիլատէլֆիա	9000	Արապիան	3500
Գօլսնպան	8000	Աթէնիան	2500
Ձորմիան	8000	Անտալուզիան	2500
Գոսդոնիտն	8000	Ալգաշիրն	2500
Ֆիրմինիան	8000	Լէսպիան	2000
Ֆալէրնիան	3700	Մինեօ	900
Վավօնիան	3700	Օքսրդ	800
Ֆլամինիան	3700	Լիսպոն	800
Ֆապիան	3500		

Ապրանքի տէրերէն կը խնդրուի իրենց ապրանքն այլուր փոխադրելու կամ Ղաթիոյ մաքսատունն հանելու համար իրենց հրահանգը ղրկել շոգենաւին ժամանումէն 24 ժամ առաջ։

Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել առ ԷՏՎԱՐ ԼԱՖՈՆԴԷՆ

Մէհմէտ Ալի փաշա խան, Թիւ 1

Ղալաթիա

ՇԻՐՔԻԹԻ ԽԱՅՐԻՑԻՒ

ԿԻՐԱԿՆՕՐԵԱՑ ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՒՑԷ

1898 ՄԱՐՏ 27ԷՆ ՍԿՍԵԱԼ ՄԻՆՉԵՒ ՅՆՈՐԻՆՈՒԹԻՒՆ

Վասփորէն ԷՊԷՆ ՂՐԷԼԻՔԵՐ

11 45 Ր. Ա. Գվգ. ենմ. Մզպ. Պէօյր. Թրպ. ենք. Մրկ. Ր. Հս. Գէպ. Արնք.Գրչ. Օրթ.Պէշիր.
11 45 Գնտ. Զնկ. Գէյլ. Գգկ.
12 — Գէպ.Արն.Գրչ.Օրթ.Գշր.
12 — Գէյզ.Բշպ.Զպգ.Գնլ.Ա.Հս.Գնտլ.Վնիր.Զէնկ. Գէյլ.Գգկ.Գշր.
12 45 ենմ. Մէգ. Գէօյ. Թրպ. ենիր. Սթն. Մրկ. Գօյճ. Ր.Հիս.Գէպ.Արն.Գրչ.Օրթ.Գշր.
12 45 Գէյր. Բշպ. ենք. Գնլճ. Գօյճ. Ր. Ա. Հս. Գնտլ. Արնվր. Զնկր. Գէյլ. Գգկ. Գշրթ.
1 15 ենմ. Մզպ. Գէօյ. Թրպ. Գէյր. Բշպ. Զպգ. Գնլ. Ա. Հիս. Գնտ, Վնր, Զնկ. Գէյլ. Գգկ. Գէշ.
2 — եէնմ. Մզպ. Գէօյ. Թրպ. եէնք. Սթ. Մրկ. Գօյճ. Ր. Հիս. Գէպ. Արնվ. Գրչ. Օրթ.Գշէշ.
2 50 Ր. Ա. Գվ. ենմ. Մզպ. Գէօյ. Թրպ. ենք. Սթն. Մրկ. Գօյճ. Ր. Հս. Գէպ. Արնվ. Գրչ. Օրթ. Գշկ.
3 — Գէյր. Բշպ.Զպգլ.Գնլճ. Ա.Հ. Գնտլ.Վնր.Զնկ. Գէյլ.Գգկ.Իս.
4 30 Գէյզ. Բշպ. Զպգ. Գնլ. Ա.Հիս. Գնտ. Վնր. Զէնկ. Գէյ. Գգկ Գէշիրթաշ
4 30 ենմ.Մէգ.Գէօյր-Թրպ.ենք.Իսթ. Միրկ.Գօյճ. Ր.Հս.Գէպ.Արվ.Գրչ.Օրթ.Գշկ.
5 45 ենմ.Մզպ.Գէօյր.Թրպ.Գէյզ. ենք. Սթն. Գնլ. Գօյճ. Ր.Հս. Գէպ. Արնվ. Գրչ.Օրթ.Գշր.
7 — ենմ,Մզպ,Գէօյր,Թրպ, Գէյր,ենք.Մրկ, Ր,Հս, Գէպ, Արնվր, Գրչ. Գէյլ. Օրթ. Գշր, (Գէյրօզի գիրգաք շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի)
7 30 Գէյզ, Բշպ. ենք, Գնլճ. Մրկ, Ր.Ա,Հս, Գանտ. Գէպ. Արն. Զնք, Գէյլ, Օրթ, Գգկ, Գշկ.
8 30 Ա.Ր,Գվ,ենմ.Մէգ.Գէօյ. Թրպ.Գէյր.ենք.Մրկ, Ր,Հս, Գէպ, Արնվր, Գրչ. Գէյլ. Օրթ. Գշր, (Գէյրօզի գիրգաք շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի)
9 — եէնմ, Մէգ, Գէօյ, Թաբ, ենք. Սթն. Միր. Ր.Հիս.Գէպ.Արնվ.Գրչ.Օրթ.Գշր.
9 45 ենմ, Մէզպ, Գէօյրբ, Թրպ, Գէյր ենք. Գնլճ. Ա.Հս. Գնտլ. Վնք. Զնր. Գէյլ. Գգկ. Իսկ.
10 15 ենմ.Մզպ,Գէօյբ.Թրպ.եէնք. Միրկ, Ր. Հիսաբ Գէպ. Արնվ. Գրչ, Օրթ. Գէշկ.

Կամարջէն Վասփոր ԴԷՊԻ ՂՐԷԼԻՔԵՐ

1 — Գշր. Օրթ. Արվր, Գէպ. Ր.Հս. Գօյճ. ենք. Թրպ.Գէօյ. Մզպ. ենմ. Ր.Ա.Գվգ.
1 30 Գէշր. Գգկ. Գէյլ. Զնկ. Վնր. Գնտ. Ա. Հիս. Գնլ. Բշպ. Գէյգ.
2 45 Գշկ, Օրթ. Գրչ. Արնվ. Գէպ. Ր. Հիս. Մրկ. ենք. Թրպ. Գէօյ. Մզպ. ենմ.
3 — Իսկ.Գգկ.Գէյլ.Զնկ.Վնր.Գնտլ.Ա.Հ.Գնլճ.Զպգ. Բշպ. Գէյզ.
3 40 Գապ. Գշկ. Գգկ. Օրթ.Գէյլ.Զնկ.Արվ. Գնտ. Ա.Ր.Հս.Գնլ.Մրկ.ենք.Բշպ, Գրզ.Թրպ. Գէօյ. Մզպ.ենմ.
4 30 Գշկ.Օրթ.Գրչ.Արն.Գէպ. Ր.Հ. Մրկ. Սթն.ենք. Թրպ, Գէօյր,Մզպ,ենմ,
5 — Գպթ.Գշկ.Գգկ.Օրթ.Գէյլ.Զնկ.Վնր,Արվ. Գնտ. Ա.Ր.Հս.Գնլ.Զպգ.Բշպ.Գէյզ,
6 — Գապ.Գշկ.Օրթ.Արվ.Գէպ.Ա.Ր.Հս. Մրկ. ենք. Գէյզ. Թրպ.Գէօյ.Մզպ.ենմ. Ր.Ա.Գվգ.
7 — Գշ.Օրթ.Գէյլ.Զնկ.Արվ.Գնտ.Ա.Ր.Հ.Գօյճ ենք. Գէյրզ.Թրպ.Գէօյ.Մզպ.ենմ.
8 30 Գշկ.Օրթ.Գրչ.Արվ.Գէպ.Ր.Հ.Մրկ.ենք. Թրպ. Գէօյ.Մզպ.ենմ.
9 15 Գշր.Օրթ.Գէյլ, Արվ. Ր. Հս. Գօյճ, Գնլճ. ենք. Գէյզ. Թրպ.Գէօյ.Մզպ.ենմ.
10 5 Գէշ.Գգկ.Գէյլ.Զնկ.Վնր.Գնտ. Ա.Հ. Գնլ.Զպգ. Բշպ.Գրզ.Մզպ.Ր.Ա.Գվ.
10 20 Գշկ.Օրթ.Գրչ.Արվ.Գէպ.Ր.Հս.Գօյճ.Մրկ.Իսթ ենք, Թրպ. Գէօյ. Մզպ. ենմ,
10 50 Գապ.Գշկ.Օրթ.Գրչ.Արվ.Գէպ.Գնտ, Ա.Ր.Հսբ. Գնլ.Մրկ.ենք.Բշպ.Գրզ. Գէպէբէն ենմ. գացող շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի.
11 10 Գշկթ. Գէյլ. Զնկ. Վնր.Գնտ. Ա.Հիս. Գնլ. Զպգ.Բշպ.Գէյր.
11 20 Գշկ.Գէպ.Ր.Հս,Մրկ.Սթէն.ենք. Թրպ, Գէօյ. Մզպ.եէնմհալէ
11 40 Գշրթ-Գգկ.Օրթ.Գէյլ.Զնկ.Վնր.Գնտլ. Գէպ.
12 15 Գշր.Օրթ.Գրչ.Արնվ.Գէպ.

ԹԱՔՍԻ ՏԷՊՕ

Սամաթիոյ, երկաթուղիի կայարանին մօտ գտնուող փայտաշէն տուն մը, որուն մէկ կողմը երկաթուղիի գծին և միւս կողմը ծովին կը նայի աժան գինով ծախու հանուած է։ Ուն հինգ սենեակ, շորս տուֆա, խոհանոց մը, ջրհանաւոր հոր մը, երկու բակ և 200 կանգուն պարտէզ ևն։ Տեսնել փափաքողները դիմեն Սամաթիա, երկաթուղիին կայարանը, խանվէճի Անասթասի։ Սակարկութիւնը տունին տիրոջը հետ։ 2—10

ԼԻՆԻՄԱՆ ԺԷՆՕ

40 ՏԱՐՈՒԱՆ ՓԱՌՈՒՈՒԹԻՒՆ

Ալ հալկ չկայ խարտ. լու եւ փտեցնելու.

Ընդունուած է անասնաբոյժերու եւ անասնաբոյծերու կողմէ։

Գործարանի մարքէ

Այս դեղ ա՛միայն է եւ անվրէպ կը դարմանէ ձիերուն կաղալը, ճմլուածքները, ոտքերու զտոնելը, ցուկի վիրքը, ծուլգի ուռեցքները, սրունքներու անջատումը, ոտքի ուռեցքները՝ ինչպէս նաեւ կը վանէ կարգ մը հիւանդութիւնները։ Դին վեց ֆրանք։

Վեցուկէս ֆրով ուղուած տեղը կը յանձնուի։

Կ. Պոլսոյ մէջ կը գտնուի Մէհզիքի, Գասապեան, Քիւչիւքեան ու Քանգիլ եւ այլ մեծ դեղավաճառներու քով։ 353 36-52

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ

ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿ. ՐԱՇԵԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՏՐԱՍ ԳՈՒՄԱՐ

906,000,000 ՖՐԱՆՔ

Ֆուրէնսիոն յԵրգոյ

Փարիզ, 16, Գուլվառ առէ դ'Իթալիէն. 1, 3, եր Լը Բեկիէ փողոցի սեփական շէնքին մէջ 1845ին հիմնուած է։

Ղապիովզր.ներու վճռ. 1 Մարտ— 133,000000
1895ի գոյքերէն
Ղապիովզրեալներու վճարուած 87,000000
Հասոյթ 196,000000
Նոր ապահովագրութիւնք 661,000000

1896 յունուար 1

Աւանդք եւ անշարժ կալ. յԵւրոպա 40,000000
Յաւելեալ դրամագլուխ 134,000000
Դրամ ապահովագրութիւնք Մարտ— 141,000000

Տնեղէրան ապահովիչ

Շահաբաժիններու բարդմամբ և ապահովագիրներու վերադարձմամբ ի դէպ մահու։

Պայմանագրութեան նոր եղանակ

սկսեալ Առաջին տարւոյն լրանալուն պէս։

ԱՌԱՆՑ ՎԵՐԱԳԱՀՈՒՄ ի մասին բնակութեան և ուղեւորութեան։

Հինգ տարի եղաբ ԻՐԱՒՈՒՆՔ տալով ընկերութենէն փոխադրութիւններու որոց դուսմարընչանակուած է ապահովագրին մէջ։ աւելի ընդարձակ տեղեկութիւններու համար դիմել առ Տնօրէնութիւն ի Թոփ։

188 Ճ. ՈՒ.